AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 18 Vol. III. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 4 d. Gegužio (May), 1915 m. 4 cents per copy Metas III.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

9,000 ANGLŲ KUT-EL-AMAROJE PASIDAVĖ TURKAMS. DIDELIS SUKILIMAS AZIJOJ.

Vokiečiai neįstengia tolyn progresuoti ties Verdun. Verduno miestą baigiama griauti. Vokiečių karės laivai pergalėjo anglų laivus mušyje netoli Anglijos pajurės. Didelis anglų karės laivas užėjo ant minos. Vokiečiai neteko 31 orlaivio per balandžio mėn. Rusams vis sekasi Azijoj. Sakoma, kad Vokietija išpildys Suv. Valstijų reikalavimus; karės nebus.

Karės Bėgis.

Sąjungiečiai apturėjo didelį smugį šią sąvaitę — tai yra, pasidavimas anglų, prispaustų bado, Kut-el-Amaroje. Anglai ir taip išlaikė, neapsakomai blogose sąlygose per 143 dienas, ir pirm pasidavimo, sunaikino visą savo amuniciją, ginklus ir apdrutintas pozicijas. Vienok, pasidavimas arti 9,000 kareivių, kad ir be grobio yra žymus laimėjimas turkams.

Tai antras anglų nepasekmingas užpuolimas ant Turkijos; antras žygis, kuris nepajiegė atsiekti didžiai geidžiamo tikslo. Užėmimas Bagdado, neturėjo taip materijalę vertę, kaip politišką. Mat paėmimas seniausios mahometonų sostinės butų didelį įspudį padaręs ant visų mahometoniškų šalių. Nepavykimas žygio, kurio priežastis buvo neganėtinas skaičius kareivių pasiųstų del jo išpildymo, ir didelis sunkumas dastatyti kariumenei karės reikmenų, turi taipgi daugiausiai politišką reikšmę. Indijos ir kitų rytinių šalių žmonės, kurie lyg šiol didžiai gerbė anglų karžygiškumą, dabar jį mažiau gerbs,— ir daug mažiau jo bijos.

Vienok, kaip ir Dardanelių žygis, Mesopotamijos užpuolimas turėjo plačias veikmes ant karės Rytuose. Gallipolyje, sąjungiečiai (daugiausiai anglai) davė darbo daugiau negu pusei Turkijos kariumenės, nedaleido įvykdinti didelį užpuolimą ant Suez Kanalo ir Egipto, ir abelnai, per kuone metą laiko, privertė Turkijai laikytis prie apsiginimo, ne užpuolimo karės.

Taip pat Mesopotamijoj, vartojant daugiausiai indus kareivius, anglai privertė turkus sukoncentruoti čionai labai skaitlingą kariumenę, ir palengvino Didkun. Nikalojui apgalėti Armeniją, paimti Erzerum ir Trebizond. Betgi, nors žygis tokiu budu atnešė naudą sąjungiečiams, kad ir nepasekmingas, vienok šis nepasisekimas yra labai nemalonus jiems, nes pasirodo, kad jie negali įveikti nė silpniausį jų priešą — Turkiją.

Bet praeitą sąvaitę, kuomet jau buvo aišku, kad padėjimas anglų Kut-el-Amaroje labai kėblus, anglai karės dalykų žinovai raminosi tuomi, kad rusai taip pasekmingai progresuodami, tuoj išgelbės paimtus nelaisvėn anglus. Gali but ir taip. Sulyg pranešimų, kurių, beje, šią sąvaitę mažai yra iš Azijos, vis rodosi, kad rusams gerai sekasi; jie rodos visur veja turkus. Bet gali buti, taipgi, kad turkai, atėmę didelį dalį tos kariumenės kuri radosi tarpe Kut-el-Amara ir Bagdad, ir dastatę didelius sudrutinimus kariumenėm kovojančiom su rusais, pradės sulaikyti pastarųjų progresą — gal ir varyti juos atgal. Teisybė dar anglų sudrutinimai randasi netoli Kut-el-Amaros, delto vis reikės kovoti su jais, bet tas jau daug mažiaus kareivių reikalauja negu kovojimas prieš juos ir apgulimas Kut-el-Amaros kartu. Taigi iš šalies žiurint, sąjungiečių stovis Rytuose pasidarė vienok keblesnis.

Tuo tarpu, jeigu galima tikėti turkų pranešimams, anglam neperkaip einasi ir Egipte arba Arabijoj, anapus Suezo kanalo. Čionai arabai, nuolat kurstomi turkų vėl ir vėl sukyla prieš anglus. Nespėta numalšinti sukilimas vienoj vietoj, kaip antras jau prasidėjo kitur. Ir nors anglai vis galutinai apgali sukilėlius, bet gi tas jiem nemaža lėšuoja.

Iš kitų fronto pareina linksmesnės žinios sąjungiečiams. Rytų Afrikoje, rodos anglams vis kuopuikiauiai sekasi. Ant Verduno fronto, vokiečiai, nors iš tolo, jau baigia griauti Verduno miestą, betgi jau ilgas laikas kaip nepadarė jokio žymesnio progreso. Francuzai, priešingai, šen ir ten nors mažai, betgi pirmyn nužengė. Toliau į vakarus, ant anglų fronto, didesnis judėjimas buvo prasidėjęs, bet iš priežasties pavasario lytų, ir baisaus purvyno, negalima buvo tolyn kovoti, ir dabar tik artilerijos šaudymasis tebeina. Daugelis orlaivių mušių atsibuna, kuriuose sakoma, daugiausiai sąjungiečiai laimi.

Ant italų ir rusų frontų nieko labai žymaus neatsibuvo. Vokiečiai tik skelbia, kad į pietus Narocz ežero, pastaruoju laiku jie gerai apkulę rusus, ir paėmę į 5,000 jų nelaisvėn. Bet didelio progreso jie vienok irgi nepadarė.

Tuo tarpu, nors vokiečių submarinai labai mažai veikia, anglai turėjo didelius nuostolius ant jurių, paeinančius daugiausiai nuo minų.

Jie neteko ypač vieno didelio karės laivo Tarpžeminėse Jurėse. "Jurių Karalienė" Anglija nekaip atsižymėjo mušyje tarp jos ir vokiečių karės laivų, apie kurį buvo pranešta praeitą sąvaitę. Ji netik negalėjo sulaikyti teutonus nuo bombardavimo jos pajurės, bet dargi neteko 3 laivų mušyje ir, sakoma, leido vienam vokiečių skraiduoliui išsprukti į Atlantiką.

Vokietija dar nedavė atsakymo Suv. Valstijų paskutiniai notai, ale sulyg paskutinių pranešimų, rodos abi šalis susitaikys; karės nebus.

Matymas, tai įtikėjimas.

SAKO ANGLAI NETEKO 4 LAIVŲ.

Berlinas, bal. 26 — Vokiečių laivynas, kuris bombardavo Anglijos pajurę vakar nuskandino garlaivį King Stephen, (valdžios naudotasi kaipo žvalgas-laivas) kuris kiek laiko atgal, atsisakė išgelbėti aviatorius ant zeppelino L—19, kuris nuskendo šiaurinėse jurėse. Kaip Stepheno jureiviai paimti nelaisvėn. Torpėdinių laivų naikintojas laivas ir patrolinis laivas buvo taipgi nuskandinta. Vienas anglių skraiduolis buvo uždegtas. Oficialiai pranešta, kad vokiečių karės laivai pasekmingai bombardavo tvirtoves ir kitus kariškus budinkus Great Yarmouth ir Loweštoft ir taipgi kovojo su anglų karės laivais ir orlaiviais. Vokiečiai patįs neturėjo jokių nuostolių ir visi laivai sugrįžo saugiai.

Tuo pat laiku kaip atsibuvo laivyno mušis, vokiečių orlaiviai numetė bombas su gerom pasekmėm ant fabrikų miestuose Cambridge ir Norwich; gelžkelio budinkų ties Lincoln; ant baterijų ties Winterton ir trijų kitų miestukų. Visi orlaiviai taipgi sugrįžo namon nė nepalytėti.

Ties Flandrijos (Belgijos) pajure, kurią anglų laivai bombardavo, viens anglų torpėdinis laivas buvo labai sugadintas o pagelbininkas garlaivis nuskandintas ir jo įgula paimta nelaisvėn. Vokiečių laivai neturėjo blėdies.

VOKIEČIŲ LAIVAI UŽMUŠĖ 4 YPATAS.

Londonas, bal. 26 — Vokiečių karės laivai bebombarduodami du Anglijos uostu, Yarmouth ir Lowestoft užmušė 4 ypatas (2 vyru, 1 moterį ir 1 kudikį) ir sužeidė 12, tam skaičiuj trįs labai sunkiai sužeisti.

Dvidešimts laivų radosi atakuojančiame vokiečių laivyne. Bombardavimas prasidėjo apie 4 val. po pietų ir tęsėsi per pusvalandį. Apie 250 budinkų buvo pataikinta. Tam skaičiuj ligonbutis, vieša maudyklė, ir 40 namų kuone sugriauta o virš 200 namų tik mažai sugadinta.

VOKIEČIAI NUSKANDINO ANGLŲ SUBMARINĄ.

Berlinas, bal. 27 — Oficijaliai pranešta,, kad anglų submarinas E—22 tapo nuskandintas 25 d. balandžio. Vokiečiai išgelbėjo ir paėmė nelaisvėn dvi ypatas submarino įgulos. Tą pat dieną vokiečių submarinas sutorpedavo anglų skraiduolį.

Overseas Žinių agentura sako, kad holandiečių laikraštis De Tribune paskelbė, jog keleta sąvaičių atgal, anglai nuskandino holandiečių karės laivą, netikėtai. Įgul' laivo nusiųsta į Indiją, kad paslėpti dalyką. Anglija apsiėmė pilnai užmokėti už laivą.

DAUG BLĖDIES PADARYTA VERDUNUI.

Paryžius, bal. 27 — Laikraštis Temps praneša apie baisius nuostolius padarytus Verdunui per praeitas praeitas kelias sąvaites.

Puiki, sena katedra, yra kuone visai sunaikinta. Net akmenįs kurie sudaro bažnyčios grindis yra išplėšti iš vietos. Stovylos ir dideli akmeniniai stulpai guli sutriuškyti į šmotelius. Milžiniškos lempos ir puikiai išskulpturuotas altorius yra tik kruva griuvėsių.

Šale katedros randasi senas vienuolynas kurio sienos, išskulptuotos 15-tame

ANGLAI NETEKO 800 KAREIVIŲ.

Berlinas, bal. 28 — Sulyg oficijališko pranešimo gauto iš Konstantinopolio, anglai neteko 800 vyrų mušyje kuris atsibuvo 22 d. bal. (reiškia per Velykas) ties Quatia, Egipte, 25 myl. nuo Suezo kanalo. Keturi eskadronai kavalerijos buvo sunaikinti, ir tie kurie išliko, pabėgo Suezo link. Pulkininkas 21 oficierius ir 257 nesužeistų kareivių paimta nelaisvėn. Armija kuri atakavo anglus, susidėjo iš arabų, turkų ir 100 vokiečių.

Turkų orlaiviai pasekmingai numetė bombas ant anglų karės laivo ties El. Kantara ir ant dokų Port Sand prieplaukos.

BULGARAI IR FRANCUZAI KOVOJE.

Londonas, bal. 28 — Iš Saloniki pranešama, kad lengvi susirėmimai tarp bulgarų ir francuzų atsibuvo ties Vassiliki. Francuzai laimėjo. Austrų ir bulgarų padrutinimai pribuvo į Monastirą. Visi susinešimai tarp Monastir ir graikų rubežiaus uždrausti teutonų, kad paslėpti kareivių siuntinėjimą.

VOKIEČIAI SUMUŠĖ RUSUS.

Petrograd, bal. 29 — Pranešama, kad ties kaimo Ginovka, į vakarus Dinaburgo, vokiečiai, po ilgo artilerijos šaudymo staiga atakavo, bet rusų ugnis privertė juos sugrįžšti į jų apkasas.

Į pietus Narocz ežero, vokiečiai labai smarkiai atakuodami, atsiėmė keletą apkasų, ką jie buvo netekę rusams kiek laiko atgal.

Juodose Jurėse, rusų submarinas nuskandino turkų garlaivi ir vėju plaukiantį laivą.

VOKIEČIAI LAIMI ANT ANGLŲ.

Berlinas, bal. 29— Vokiečiai atmušė dvi atakas anglų ties Givenchy, padarydami žymius nuostolius anglams. Šioj apielinkėje, vokiečiai smarkiai pirmyn žengia.

Į pietus Narocz ežero, Rusijoj, vokiečiai tvirtina, jie labai sumušė rusus, paimdami 56 oficierius ir 5600 kareivių nelaisvėn. Taip gi vieną kanuolę, 28 kulkasvaidžius ir 10 minas mėtančias mašinas.

ARTI 9,000 ANGLŲ PASIDAVĖ TURKAMS.

Londonas, bal. 29—Už tai kad badas jam gręsė, Generolas Charles Townshend, uždarytas Kut-el-Amaroje Mesopotamijoj, pasidavė turkams su 8970 kareivių, tame skaičiuje 2970 anglų ir 6000 indusų. Generolas Townshend išlaikė apgulimą per 143 dienas, kuone penkis mėnesius. Mažiau negu 20 angl. mylių nuo Kut-el-Amara, randasi sudrutinimai, kurie per ilgą laiką nepasekmingai bandė pasiekti jų uždarytus santėvynainius.

Žygis kuris pasibaigė taip nelaimingai, ir kurio tikslas buvo užimti Bagdad, prasidėjo lapkričio mėn., 1914 m. Nežinoma kiek skaitliavo kariumenė, kuri pradėjo kelionę nuo Persijos užlajos, nes oficiališkų žinių apie tai nėra; neoficijališkos žinios sako, kad ji skaitliavo net 50,000. Kiek ten nebut buvę, tankųs mušiai ir blogas klimatas jau iššudė didelį skaičių kareivių.

Per tulą laiką, viskas ėjosi kuopuikiausiai. Kariumenė vis tolyn žengė per Tigris ir Eufrates upes, iki rugsėjo mėn., 1915, ji skaudžiai sumušė turkus ties Kut-el-Amara. Tada pergalinga kariumenė tolyn keliavo, iki jie radosi jau tik 18 angl. myl. nuo Bagdado. Jie sumušė turkus ties Ctesiphon, bet vėliau, gavę sudrutinimus, turkai sumušė juos ir privertė pasitraukti ant Kut-el-Amara gruodžio mėn., 1915 m.

Mušis ties Ctesiphon buvo didžiausias ką ta kariumenė

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
In United States ..... $ 1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries .. . $ 2.00
" " 6 Months .... $ 1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 MillburySt., Worcester Mass.
4 cents per copy.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Savaitinis laikraštis
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valst. met. . . $ 1.50
" " pusei metų 75
Kitose viešpatys. metams $ 2.00
" " pusei metų . $ 1 00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MillburySt., Worcester, Mass.
4 centai už numeri.

turėjo. Sakoma, kad turkų buvo keturis syk tiek kiek anglų. Generolas Townshend vienok atakavo net keturis kartus. Paskui, kuomet reikėjo pasitraukti, jis taip gabiai vadovavo, kad netik ką apgynė kariumenę nuo vejančių turkų, turėdamas tik mažus nuostolius, bet pasiemė su savim visus savo sužeistuosius.

Pasiekę Kut-el-Amarą, anglai buvo apsupti iš visų pusių ir galėjo susinešti su savaisiais tik bevieliniu telegrafu. Per tą ilgą apgulimą, anglai atmušė daugelį turkų bandymų paimti miestą šturmu. Galutinai turkai nutarė neatakuoti daugiau, o velyk laukti iki badas privers anglus pasiduoti.

Laiks nuo laiko generolas Townshend pranešė, kad viskas gerai, bet pastaruoju laiku dažinota, kad dalykai labai blogai stovėjo su anglais.

Kuomet buvo dažinota, kad anglai negalės prasimušti iš Kut-el-Amara, jiems buvo pasiųsta sudrutinimai, bet didelės gaujos turkų ir potviniai nedaleido šiems prisiartinti, nors jie laimėjo keletą žymių pergalių.

Tai didžiausias skaičius anglų arba francuzų kurie vienu kart padėjo ginklus šioj karėje. Tikras pergalėtojas anglų Mesopotamijoj buvo Feldmaršalas von der Goltz, kuris negana ilgai gyveno pamatyti visą jo pergalę nes jis mirė Bagdade, nuo tifuso, kelios dienos atgal. Jo gabus suorganizavimas turkų kariumenės išgelbėjo Bagdadą ir Bagdado svarbų gelžkelį, kuris yra taip reikalingas turkams ir vokiečiams.

ABI PUSĖS ATAKUOJA TIES VERDUN.

Londonas, bal. 27 — Didelis judėjimas prasidėjo išilgai viso anglų fronto Francijoj ir Belgijoj.

Aplink Verduną, kova tebeina be perstojimo ir kuone vis taip pat smarkiai. Abi pusės atakuoja įvairiose vietose. Francuzai atmušė dvi vokiečių atakas į šiaurę Verduno o vokiečiai atmušė francuzus į vakarus Meuse upės.

Apart to, ir vokiečių ir sąjungiečių orlaiviai pasirodo labai veiklųs. Vienas vokiečių ir du sąjungiečių orlaiviu buvo nušauti.

VOKIEČIAI PERLEKIA PER ŠVEICARIJĄ.

Geneva, bal. 27 — Vokiečių orlaivis vėl perlėkė per šveicarų teritoriją. Orlaivis lėkė virš apielinkes miesto Porrentruy ir buvo šaudomas išilgai rubežiaus šveicarų kareivių. Orlaivis numetė bombas ant francuzų miestelio Delle, 11 myl. nuo Belfort, tada vėl pereidamas per šveicarų žemę, nulėkė į Alzaciją.

Šveicarai reikalauja paaiškinimo šio peržengimo tarp tautiškų tiesų nuo Vokietijos.

RUSAI UŽĖMĖ KAIMĄ.

Petrograd, bal. 27 —Apielinkėje Rovno-Kovel gelžkelio, rusai paėmė kaimą Chromiakua.

Netoli Baranoviči, vokiečiai, šaudę su artilerija per 2 valandi atakavo kaimą Vlašy Krošin, bet buvo visiškai atmušti.

Azijoj atsibuvo žvalgų susirėmimai apielinkėse Hamakhtun ir Mush. Į pietus Bitliso, rusai išvarė turkus iš visos eilės jų pozicijų kalnuose.

ANGLAI NETEKO KARĖS LAIVO.

Londonas, bal. 28 —Mina Tarpžeminėse Jurėse sunaikino anglų karės laivą Russell, kurį komandavo Admirolas Fremantel. Admirolas, kapitonas, 24 oficeriai ir 676 jureivių išgelbėta. 124 oficierių ir jureivių žuvo.

Karės laivas Russell buvo 14,000 tonų. Jis buvo pabudavotas 1903 m. ir lėšavo apie $5,000,000.

27 d. bal. vokiečių submarinas buvo nuskandintas Šiaurinėse jurėse. Vienas oficierius ir 17 jureivių buvo išgelbėti ir paimti anglų nelaisvėn.

PAGRIEBĖ TEUTONŲ PROVIANTUS.

Londonas, bal. 30 —Generolas Smuts, kovojantis prieš vokiečius Rytų Afrikoje praneša, kad 29 d. bal. jo kavalerija pagriebė galybę proviantų pasiųstų vokiečiams. Tame skaičiuje randasi, 200 jaučių, 600 maišytų galvijų, 200 asilų, 80 karabinų ir daug amunicijos bei taip karės reikmenų.

RUSAI PAĖMĖ 600 VENGRŲ.

Petrograd, bal. 30 — Ties Muravitz, rusai laimėjo žymią pergalę. Austrai, po sunkaus bombardavimo atakavo čionai, kaip tik dienai auštant, rusų apkasas, ir išvijo iš ten pulką kuris gynė tas apkasas. Rusai tada pradėjo smarkiai šaudyt ir kontr-atakuodami, nežiurint priešų ugnies, atsiėmė apkasas ir paėmė nelaisvėn visus gyvus užpuolikus, kurie jas laikė. Nelaisviai skaitliuoja 22 oficieriu ir virš 600 vengrų kareivių. Atsiėmę apkasas, rusai rado jas prigrustas mirusiais arba mirštančiais priešais. Rusai šiame mušyje neteko 4 oficierių ir 100 kareivių.

IKI PAŽAŠČIŲ PURVYNE.

Londonas, bal. 30 — Iš anglų viršiausių kvatierų Francijoj, pranešama, kad tuo tarpu tenai stačiai negalima pradėti jokio didesnio veikimo iki sausas oras neprasidės. Tą aiškiai parodo patyrimas batalijono kuris paėmė vokiečių apkasą netoli Ypres, sekant dvi dienas pavasario lytų.

Atakuojant pulkas nugrimzdo į purvyną iki pažaščių. Šen ir ten, kur nebuvo purvyno, radosi balos pilnos vadens. Kareiviai pirmyn žengė tik vartodami šautuvus kaip lazdas, ir jie tiek plaukė kiek ėjo, šliaudami.

Kuomet apkasa buvo paimta, vyrai iškasė sužeistuosius iš purvyno ir tuos, kurie nors nesužeisti, bet bet buvo taip nugrimzdę, kad negalėjo pasijudint. Viens kapralas, pats sužeistas, ėmė 2 ir pusę val. parnešti kitą sužeistąją per tik 600 mastų žemės.

Vokiečiai bandė kontr-ata kuoti, bet negalėdami perbristi per purvyną, sugrįžo.

FRANCUZŲ PASISEKIMAI.

Paryžius, bal. 30 —Francuzai turėjo keletą pasisekimų prieš vokiečius šiandien. Į šiaurę Cumieres jie užėmė apkasą, su 30 nelaisvių. Į šiaurę Le Mort Homme, jie paėmė apkasų su 56 nelaisvių. Keletoje kitų vietų, jie išvarė teutonus iš pirmiau buvusių francuzų apkasų, neseniai patekę į vokiečių rankas.

Daugelis mušių ore atsibuvo. Laike šių mušių, francuzų aviatoriai ir prieš-orlaivinė artilerija, nušovė 8 vokiečių orlaivius.

BELGŲ SUŠELPINIS LAIVAS NUSKANDINTAS.

Londonas, geg. 1 — Anglų garlaivis Hendonhall, kuris išplaukė iš Portland, Maine, 7 d. bal. veždamas 231.000 bušelių kviečių, tapo nuskandintas. Jureiviai išgelbėti. Hendonhall buvo 3994 tonų.

AUSTRAI SUMUŠTI.

Vienna, geg. 1 — Austrai oficijaliai pripažysta, kad iš priežasties didelės rusų atakos, austrai turėjo pasitraukti iš išlaukinių rusų pozicijų, kurias austrai buvo užėmę 28 d. bal. Šios pozicijos randasi netoli Mlynov.

Toliau austrai praneša, kad italai vėl bombardavo Goriziją. Austrų orlaiviai nametė bombas ant įvairių italų pozicijų. Vienas austras aviatorius kovojo prieš keturis italus ir privertė vieną italų orlaivių nusileisti.

SUNAIKINO 31 ORLAIVĮ.

Paryžius, geg. 1 — Per balandžio mėnesį, francuzai aviatoriai turėjo žymus pasisekimus oro mušiuose Verduno apielinkėje. Per tą laiką, francuzai sunaikino 31 vokiečių orlaivį. Jie patįs neteko 6 orlaivių, kurie buvo priversti nusileisti vokiečių linijose.

FRANCUZAI ATMUŠA VOKIEČIUS.

Paryžius, geg. 1 — Vakar vakare vokiečiai bandė visom jiegom sulaikyti francuzų pirmyneigą į šiaur-vakarus Verduno, bet jiem nepavyko. Jie patįs, bandydami atsiimti pozicijas praloštas francuzams, buvo skaudžiai atmušti. Šiandien per visą dieną tebėjo vien artilerijos šaudymas ant šio fronto.

KAZOKAI SUMUŠĖ TURKUS.

Petrograd, geg. 2 — Vydami turkus Diarberkr link, kazokai užmušė ir paėmė nelaisvėn didelius skaičius turkų pėstininkų.

Panedėlyje, vokiečių orlaiviai atakovo rusų tvirtoves Rygos įlankoje. Tą pat dieną, rusų orlaiviai numetė bombas ant vokiečių laivyno stoties Ventpylyje, Kurlandijoj.

Iš Visur.

NUSKANDINTI MAIŠTO LAIVUS

Rotterdam. Kapitonas holandiečių laivo Berkelstrom, kuri vokiečių submarinas nuskandino 23 d. bal. Šiaurinėse Jurėse sako, kad komandantas submarino jam pranešė jogei vokiečiai ketino nuskandinti visus laivus, kurie nešė maisto Anglijai, nežiurint jų tautos.

SAKO 736 LAIVŲ NUSKANDINTA.

Washington. Anglai pranešė komercijos Departmentui, kad sulyg jų suskaitliavimo, 736 prekybinių laivų nuskandinta šioj karėje. Tame skaičiuje, 198 buvo neutralių laivai o 538 sąjungiečių laivai. Išviso nuskandinta virš 2,000,000 tonų.

Anglai neteko 410 laivų; francuzai 53, rusai 35, italai 27, belgai 10, japonai 3. Čionai neprirokuota 237 anglų, 7 francuzų ir 2 belgų žvejoto jų laivai.

Iš neutralių šalių, Norvegija neteko daugiausiai; jos nuostoliai skaitliuoja 81 laivas; Švedija neteko 40, Danija 28, Holandija 24, Suvienytos Valstijos 7.

ANGLŲ KAREIVIAI VEDA FRANCIJOS MERGINAS.

Karės Frontas, Francijoj. Anglų kariumenės oficieriai praneša, kad nuo pradžios karės, šimtai anglų kareivių apsivedė su francuzėm merginom, o daug šimtų susižiedojo, Nekurie kareiviai ketina sugrįžti su pačiom į Angliją, bet didžiuma sako, kad jie apsigyvens Francijoj po karei.

Oficieriai turi daug juoko iš kareivių meilinimosi prie francuzų mergaičių. Mat anglai labai mažai gali kalbėti francuzų kalboj o francuzės visai nemoka angliškai.

PRAKORTAVO DRAPANAS.

Berlinas. Anglai skundėsi, kad nelaisviai Wittenberg stovykloje buvo neprižiurėti gerai ir kad žiauriai elgtasi su jais. Ant to vokiečiai atsako, kad anglai nelaisviai yra atsakančiai apsirengę ir gerai išmaitinti.

Iš pradžių nekurie iš jų neturėjo drapanų, bet tas paėjo iš jų baisio pamylėjimo kortų. Tankiai jie prakortuodavo kuone visus savo drabužius.

Kas link dažiurėjimo, tai vokiečiai sako, jogei jie daro ką tik gali. Kuomet tifusas pradėjo platintis tarp kareivių atsakančiai gyduolių buvo dastatyta. Nuo kitų ligų ir cholera mažiau negu vienas nuošimtis numirė nors 3 nuošimčiai sirgo.

Visai kitaip apsieinama su vokiečiais nelaisviais, sako Overseas Žinių Agentura. Šiaurinėje Afrikoje vokiečiai yra blogai maitinami ir priversti dirbti po negrais perdėtiniais. Rusų nelaisvių stovyklose, daugiau vokiečių kareivių mirė nuo alkio, šalčio ir epidemijų negu ant mušio lauko.

REVOLIUCIJA AIRIJOJ.

Dublin, (Airijoj). Anglai neteisingai paskelbė, kad "maištas" Dubline buvo numalšintas tą pat diena (24 bal.) kuomet prasidėjo. Šis sukilimas, kuris ištikrųjų buvo labiau panašus į revoliucija negu į maištą, tęsėsi per ištisą savaitę ir laike jo padaryta daug blėdies ir netekta nemaža gyvaščių.

Revoliucija, nuo seniai planuojama, prasidėjo, kuomet vadovaujant Sinn Fein draugijai, sukilėliai užėmė Dublino pačtą ir pertraukė visus susinešimus Dublino su rešta pasaulės. Tada, prasidėjo mušis gatvėse, ir keleta oficierių ir kareivių anglų kariumenės buvo užmušti.

Valdžia visiškai nustebinta šiuo nesitikėtinu atsitikimu, išpradžių negalėjo nieko daryti ir į trumpą laiką, visas centras miesto buvo sukilėlių arba, kaip jie save vadinosi "Airijos republiko kareivių" rankose (nes republika buvo apskelbta ir net laikinė valdyba išrinkta.)

Kaužin kodėl, sukilėliai pamiršo pagriebti telefonus ir delto, atgavus sąmonę, valdžia pranešė dalykų stovį kareivių stovyklai kiek mylių nuo Dublino ir didelis pulkas jų tuoj atvyko. Ant rytojaus, taipgi pašaukta pagelbos iš Anglijos.

Seredoje, apskelbta karės stovis Dubline ir tikri mušiai tarp kareivių ir gerai apginkluotų sukilėlių prasidėjo. Šis mušis, ėjo vis smarkyn ketverge ir Pėtnyčioj. Anglai, gavę sudrutinimus, pradėjo bombarduoti sukilėlių pozicijas didelėm kanuolėm. Sukilėliai, kad atkeršyti, uždegė Dublino pačtą ir sukurė gaisrus kitose dalyse miesto. Subatoje, sukilėlių du vyriausi vadai buvo sunkiai sužeisti ir jų padėjimas buvo taip blogas, kad jie prašė taikintis. Nedėlioje, jie visiškai pasidavė, be jokių išlygų Panedėlyje, didžiuma 1000 žymesnių sukilėlių, kurie buvo papuolę į anglų rankas, buvo nugabenti Anglijon del nuteisimo. Koks likimas jų laukia, nežinia. Tuo tarpu, Airija netik nebuvo paliuosuota, bet užsipelnė didesnią Anglijos neapykantą.

Nors sukilimai atsibuvo ir kitose dalyse pietinės ir Vakarinės Airijos, betgi sakoma, kad didžiuma žmonių kaip Dubline, taip ir kitur, nepritarė sukilimui.

Daugiausiai nukentėjo ne kariaujantieji, ale civiliški žmones, kurių daug turto su naikinta, nekurie sužeisti, o daugelis alkį kentė, nes negalėjo išeiti iš namų per kelias dienas maisto nusipirkti.

Iš Amerikos.

BETHLEHEM STEEL CO. VĖL PAKĖLĖ MOKESTIS.

South Bethlehem, Pa. Bethlehem Steel Kompanija pranešė 28 d. bal. kad jos 24,000 darbininkų vėl gaus pakėlimą algų ant 10 nuošimčių. Tai trečias 10 nuošimčių pakėlimas per praeitus 10 mėnesių ir dadės $170,000 prie mėnesinių išmokėjimų tos kompanijos.

Pranešta taipgi kad $18,000,000 bus išleista del pagerinimo kompanijos dirbtuvių South Bethleheme.

KARĖS REIKMENŲ UŽ $340,000,000 PARDUOTA.

Washington. Per pirmus 20 mėnesių karės, Europos kariaujančios šalis (t. y. sąjungiečiai) nupirko karės medegos už 340 milijonų dolierių šioj šalyje. Daugiausia amunicijos nupirkta, kovo mėnesyje, 1916. Tą mėnesį $50,000,000 vertės amunicijos išgabenta iš Suv. Valst. uostų. Šrapnelio ir augštų eksplioduojančių kulkų vertės 1,000,000 dol. ir parako verto $500,000 kas dien gabenama per jures.

Kovo mėnesyje taipgi išgabenta Europon už $5,000,000 ginklų ir patronų.

PADIDINS ANGLIAKASIŲ ALGAS.

New York. Kasyklų savininkai pasiulė kietųjų anglių kasėjam pakelti jų algas ant 9 milijonų dol. per keturis ateinančius metus. Taipgi leis jiems dirbti 8 vieton 9 val. ant dienos ir neužgins jiems organizuotis dėl pagerinimo jų buvio. Mainierių komisija priėmė šiuos pasulinimus ir padarys kontraktą ant 4 metų, delto nebus jokio angliakasių streiko, kaip buvo bijoma. Manoma, kad mainierių konferencija taipgi sutiks ant šio kontrakto. Imant pavieniai, kiekvieno nuo dienų angliakasio mokestis padidinta ant 15½ nuošimčių. 175,000 ypatos gaus pakėlimą algų.

1 UŽMUŠTA, 38 SUŽEISTA GATVEKARIO NELAIMĖJE.

Cincinnati, O. Gatvekaris, prisigrudęs vyrų, moterų ir vaikų, ant kurio motormanas buvo netekęs kontrolės, nulėkė per penkis blokus į pakalnę ir sudužo į telegrafo stulpą, kuone sutriuškydamas jį. Nelaimėje, vienos merginos galva buvo visai nutraukta o 38 kitos ypatos buvo daugiau ar mažiau sužeisti. Iš sužeistųjų, keletui gal reikės mirti.

60, 000 SUSTREIKAVO NEW YORKE.

New York. Darbdaviai drapanų industrijoj pranešė savo 60,000 darbininkų, kad nesugrįžtų darban, pradedant 1 d. gegužio. Dirbtuvės bus uždarytos nuo tada, nes darbdaviai nenori pradėti naują sezoną, už tai, kad pastaruoju laiku jie turėjo nuolatinius nesutikimus su siuvėjų unija.

Ant šio pranešimo, siuvėjų unija atsakė, apskelbdama milžinišką streiką, ir pranešė, kad stenografės, modeliai ir t.t. ypatos, dirbančios minėtose dirbtuvėse, bet nepriklausančios prie unijos, bus priverstos išeiti iš darbo.

Abelnai New Yorkas ir apielinkė dabar knibžda streikom, jei ne vienų tai kitų sriovių darbininkų. Padėjimas taip keblus, kad pats Gompers, prezidentas American Federation of Labor atvyko New Yorkan, bandyti sutvarkyti dalykus.

KOMPANIJA KURI JIEŠKOS PASKENDUSIO AUKSO.

New York. Ką tik tapo inkorporuota "Interocean Submarine Engineering Company"— tai yra, "Tarpjurių Povandeninė Inžinieriška Kompanija."

Nauja kompanija turi apie $135,000 kapitalo; prie jos prisideda daugelis žymių bankierių ir taip "biznierių". Jos tikslas yra pakelti nuskendusius "iždo" laivus —t. y. laivus, kurie kaip Lusitania, Titanic ir kiti vežė daug aukso ir kitų brangumynų. Kompanija tikisi atimti nuo jurių į 300 milijonų dolierių vertės turto.

Admirolas C. M. Chester, 72 m. amžiaus dabar pasitraukęs iš Suv. Valst. laivyno, sumanė šią planą. Jis apkalbėjo ją su draugu, kuris yra bankierium ir į trumpą laiką kompanija buvo sutverta. Viršiausias darbininkas kompanijos bus pagarsėjęs inžinierius George D. Stillson, kuris praeitą metą pakėlė iš jurių gilumos nuskendusį submariną F—4, kuomet visi kiti laivyno inžinieriai buvo jau netekę vilties.

Sakoma, kad kompanija pirmiausiai bandys pakelti laivą kuris nuskendo keli metai atgal ties North Carolina valstijos pajure, turint už $200,000 sidabro ir už $700,000 tavorų, kuriuos vanduo negali sugadinti.

"Insurance" kompanijom kurios užmokėjo už nuskendusius laivus reikės atiduoti tik 10 nuošimtį turto.

2 ŽUVO STREIKO RIAUŠĖJE.

Pettsburg, Pa. Du vyrai buvo užmušti, 4 mirtinai sužeisti ir keleta desėtkų taipgi gana sunkiai sužeisti, laike riaušių sukeltų Pittsburgo streikierių (apie kuriuos rašyta praeitame "A. L." n-yje). Streikieriai nori butinai pritraukti ir kitų dirbtuvių darbininkus prie streiko, delto apsiginklavę, 2 d. gegužio, didelis burys jų, kartu su daugybe moterų ir vaikų, ėjo nuo dirbtuvės į dirbtuvę, šaukiant ant darbininkų kad prisidėtų prie jų. Kuomet darbininkai nėjo geru noru, jie privertė juos išeiti iš dirbtuvių, verste. Keletoje dirbtuvių labai daug blėdies padaryta.

Galutinai buvo atakuota dirbtuvė priklausanti Carnegie Steel Co. Šioji dirbtuvėv buvo apginta, ir kuomet streikieriai, negalėdami gražiu budu iššaukti darbininkus, pradėjo šaudyt, ant jų šuvių atsiliepta ir kruviningas mušis prasidėjo ir tęsėsi per valandą. 400 šuvių paleista..

Sakoma visi svetimtaučiai, kurie dalyvavo riaušėje bus ištremti iš čionai.

Apžvalga.

Daug nešvarių apsireiškimų, negražių intrygų jau nuo seniai atsirasdavo musų viešame gyvenime, bet juo tolyn, juo gilyn bredama į purvą. Nemokėjimas musų veikėjų apvertinti idėjų prakilnumo, stoka toleraniškumo, stoka pagarbos priešingų nuomonių, pažvalgų siauruma, seklumas, stoka prakilnumo, užvydėjimas ir noras griauti ir kenkti, visi tie vergystės ir dvasios ubagiškumo apsireiškimai nuolatos biaurina musų viešąjį gyvenimą. Vieton žmoniškumo ir krikščionizmo pas mus apsireiškia partijinis egoizmas, del kurio išsižadama ir žmoniškumo ir krikščionizmo ir dvasios prakilnumo. Augščiau už musų tautos gyvybę, augščiau už brolišką pagelbą, statomą principų tyrumas, nesutepimas partijinės ambicijos.

Faktų, kurie patvirtina šiuos dalykus, ypatingai nuo pradžios Europos karės, tarpe Amerikos lietuvių nestokavo pas visas srioves, nestokavo nė pas pavienias ypatas. Daug buvo rašyta apie, ir delto neverta tai kartoti. Paminėsime čia tik vieną labai negražų dalyką, kuris užsipelnė visuomenės papeikimą.

Buvo jau rašyta, kad Worcesteryje tapo suorganizuota ALTS. vietos kuopos pastangomis amerikonų komitetas rinkimui aukų Lietuvos šelpimui. Buvo paskelbta to komiteto narių sąstata ir veikimo planai. Pasinaudodamas tuom, vietos socijalistų LŠF. skyriaus pirmininkas p. J. Kalakauskas nueina pas komiteto sekretorių ir bando diskredituoti Sandaros veikėjus, persistato save kaipo tautininkų fondo skyriaus "National Progressive Fund" pirm., nurodo LŠF. centro valdybą, bandydamas apkalbėti Gelbėjimo Fondą ir išniekina "Tautos Fondą."

Nesvarbu kiek tuom buvo atsiekta, bet vien pažymėtina kvaila musų veikėjų taktika. Kuom panaši taktika atsiduoda lai pati visuomenė sprendžia. Reikia tik pažymėti, kad tai kasdieniniai musų viešame gyvenime apsireiškimai.

23, 24 ir 25 vasario Petrapilyje atsibuvo lietuvių labdarių ir šiaip jau veikėjų susivažiavimas. Iš svarbiausių to susivažiavimo nuveikimų galima pažymėti: Įsteigimas "Jungtinės Tarybos" suderinimui nukentėjusių nuo karės lietuvių šelpimo darbo, gražinimui atgal tėvynėn lietuvių pabėgėlių, medžiaginiam ir moraliam šelpimui užimtos Lietuvos, informavimui visų kitų tautų apie Lietuvių Tautą ir rišimui lietuvių tautos klausimo karei pasibaigus; įsteigimas ukio ir trobėsių atitaisimo komisijos, ir t.t. Tame susivažiavime nutarta išleisti atsišaukimą į amerikiečius.

Tas atsišaukimas jau yra paskelbtas spaudoje ir jį visą ištisai paduosime ateinančiame "Amerikos Lietuvio" numeryje.

M. S.

Mano Kelionė į Ameriką

(Tąsa)

Lietuvių darbininkų gyvenimas Maskvoje.

Artimiausiąjį sekmadienį atėjo į mane mano naujas pažįstamas ir pasakė, kad jo tėvai prašo mane į save. Aš sutikau ir mudu išėjova. Atvedė mane tas mano vedlys į siaurą gatvelę vidurinėje miesto dalyje ir parodė vartus į kiemą — "čia!" Aš įtėjau, ir jo vedamas, nusileidau laiptais į platų sklepą, kuriame į visas puses buvo išvadžioti "karidoriai." Iš karidorių daugelis durų vedė į butus, kuriuose, einant pro šalį, buvo girdėti garsus kalbėjimas, juokai, vaikų verksmas... Tai, kaip vėliau, patyriau, buvo "lietuvių" lizdas...

Ties vienomis durimis gale koridoriaus sustojome ir vaikas įvedė mane į vidų. Vidus buvo gana ruimingas kambarys. Du langu ties pat palube išeinančiu į gatvę pačioje jos pažemėje švietė į visą kambarį pilka, niekad saulės nematančia, šviesa. Padrėgnavusiais pasieniais ėjo lovų ne lovų— vienu žodžiu, gultų eilės. Čia pat buvo virtuvės krosnis su visais puodais; pasienyje po langais stovėjo prastas, nieku neuždengtas, stalas; kerčiose pora lietuviškų "kuparų;" ant sienų šventųjų paveikslai.

Kambaryje buvo šeimyninkas gal 40 metų vyras, išblyškusiu veidu, įdubusiomis, juodais šešeliais apsuptomis akimis. Gana dikta, matyt iš drutų sodžiaus mergų- šeimininkė taipogi su kokiu-tai žalsmu veide, ant jos rankų kelių mėnesių kudikėlis, o po trobą keletas liesų, išblyškusių berniukų ir mergaičių, apvilktų perkelinėmis šlėbutėmis ir basų. Intėjus nepažįstamam žmogui, vaikai nutilo. Aš pasisveikinau su šeimyninkais. Jie paprašė meiliai mane sėstis.

Išpradžios kalba nesirišo, šeimyninkai ir vaikai nuostabiai žurėjo į mane, tarsi norėdami geriau mane įžiurėti, bet toliau išsišnekom. Aš pasisakiau iš kur aš esu, kaip pakliuvau į Maskvą, kaip Lietuvoje karė eina ir t.t. Šeimyninkas išsipasakojo apie save, kad jis jau 13 metų gyvena Maskvoje, dirba baldų fabrike, gauna 45 rublius mėnesiui, vedasi į darbą savo vyresnįjį vaiką ir tas prie užpakavimo baldų siuntimui uždirba jau 15 rublių mėnesiui, taipogi dar vyriausioji duktė padeda dirbti vienai kaimynei lietuvei "arbatnamyje" Smolensko rinkoje ir iš to pragyvena.

Papasakojo taipogi, kaip Lietuvoje gyveno: buvo 3 broliai— vyresnysis paliko gyventi ukėje. o juodu jaunesniuoju išėjo į Rygą, iš ten į Odesą, iš Odesos buvo Batume, Rostove prie Dono, Ekaterinoslavo gubernijoje, dirbo po dirbtuves, buvo šveicorium, geležinkelio sargu, pagalios, išmoko namų statymo ir dailydystės ir atvažiavo į Maskvą.

Papasakojo taipogi kaip apsivedė. Budamas Odesoje parvažiavo namo ir išsivežė iš namų dabartinę savo žmoną, nors jos giminė ir buvo tam priešinga. Dabar esą gyvena sau ir tiek!

Pradėjau šnekinti vaikus. Šeimyninkė tarė man: "pašnekink juos, Tamsta, ruskai, mat, mes nenorim, kad jie lietuviškai šnekėtų ir jie bėginėja su rusų vaikais po gatves, tai nei nelabai moka!"

Aš patėmijau, kad ir tėvai kalbėdami vartoja jau beveik puse žodžių rusiškų. Toki žodiai, kaip komnata, sundukas, molodeckas, rabočas neina nuo lupų. Tas manyje sukėlė domumą — kokiuose santikiuose yra dabar tie žmonės su savo tauty be ir šalimi? Kad jiems ištautėjimas butų davęs ko nors gresnio už tą, ką jie turėjo Lietuvoje, tai jis butų man suprantamas, bet kad dabar ištautėjimas ne tik nedavė jiems nieko geresnio, bet gal daug kartų blogesnio, nes kas ištikro per gerumas buvo šita drėgna, niekad saulės nematanti skylė, tos nelaimingos kelios dešimtys rublių, kurios, neabejojamai, išeidavo visos prie tokios didelės šeimynos?

Aš norėjau užklausti — ar nemano jie kuometnors grįžti gyventi į Lietuvą, bet atsiminęs, kad šeimyninkas jau keliolika metų yra išvažiavęs iš Lietuvos ir nežino, kad ten yra pradėjęs kilti naujas, daug žadąs darbo žmonėms, aš nutariau pirma apie tai papasakoti. Ir aš papasakojau, kad dabar Lietuvoje jau yra leista spauda, leista mokyti lietuviškai mokyklose, leista lietuviams mokytojams užimti vietas Kauno ir Vilniaus gubernijose, kad išeina daug įvairių lietuvių laikraščių, yra daug įvairių draugijų, vartotojų krautuvių, pradedama tverti lietuvių dirbtuvės ir josna reikia prityrusių amatninkų ir darbininkų, kad yra daug lietuvių intelegentų, kurie nesišalina nuo žmonių, o visur ir visuomet drauge laikose, norėdami žmonės apšviesti ir pagerinti jų buitį...

Mano kalbos tiek šeimyninkas, tiek šeimyninkė uoliai klausė, kaip pasakos apie geležinį vilką. Aš tėmijau, kaip šeimyninkas pradėjo užsidegti, tarsi kokia nauja ugnele. Man pabaigus, jis tarė:

— Aš girdėjau per kit[illegible] kad Lietuvoje daug kas atsimainė per paskutinius metus, bet nemaniau, kad ten taip dabar yra!

Aš papasakojau, kad ir čia Maskvoje yra daug lietuvių ir jie turi prie savo bažnyčios "Milintinskame pereulke" Šelpimosis draugiją, kuri šelpia susirgusius ir bedarbius, sujieško jiems vietas, parupina prieglaudą ir t.t.

Šeimininkas pasisakė nieko nežinojęs apie tą draugiją, nes jis kad ir nueidavęs į "polcką" bažnyčią ir krikštijęs vaikus tenai, ir prisirašęs "palioku", bet apie lietuvius nieko negirdėjęs. Aš padaviau jam antrašą, pasakiau, kad jis šventomis dienomis ras atdara draugijos butą, galės pasiskaityti laikraščių, pasiteirauti apie istojimą draugijon, išgirsti daugiau apie karę Lietuvoje ir t.t. Jis prižadėjo. Tuomet aš užklausiau ar nenorėtų jis grįžti kuomet-nors Lietuvon kaipo amatninkas ir ten kur miestelyje užsidėti savo dirbtuvę, juo labiau, kad lietuviai intelegentai ir kunigai padės apsigyventi ir palaikys reikale.

Šeimyninkas, tik atsiduso ir tarė:

— O, kad tai galima butų sugrįžti į ten... Čia jau man nusibodo. Kiek aš dirbau, o ką turiu? Nežinau, nei kaip su vaikais bus — kur juos dėti... Savo krašte vis geriau...

Šeimyninkė taipogi pritarė.

— Kad ten taip butų kaip Tamsta pasakoji, tai bepigu but sugrįžti, bet dabar kažin... Mes neturim ten nei gerų pažįstamų, ir gal giminės mus jau užmiršo... Bet, žinoma, kad atsirastų, kas padeda sugrįžti, tai mes neskurstume šičia...

— Delto, aš patariau — reikia prisidėti į lietuvių draugiją ir užmegsti ryšius su savo žmonėmis, kurie galėtų pagelbėti tame reikale.

* * *

Tuo tarpu parėjo iš bažnyčios vyresnioji duktė, kokios 19-20 metų mergina ir pradėjo rinktis į trobą daugiau svečių ir viešnių iš aplinkinių kamarų. Tai buvo kiti toki pat darbininkai, kaip trobos šeimyninkas, kiemsargiai, šveicoriai, smulkųs geležkelio tarnautojai, tarnaitės, siuvėjos... Viso susirinko apie 20 žmonių. Daugelis jų kalbėjosi neva lenkų kalba tik labai panašia į rusų kalbą, ir mėgino mane kalbinti... Neužilgo atsinešė armoniką ir pradėjo drožti įvairius "kazačiokus," pritardami dar rusiškomis gatvinėmis dainuškomis— "častuškomis."

Protarpiais šnekėjomėsi apie Lietuvą, apie karę. Pagalios, pasiuliau merginoms sudainuoti kokią lietuvišką dainelę. Jos sutiko ir mes sudainavome, prisiminę keletą dainelių.

Šeimyninkai, lietuvių vaišingumo papročiu iškėlė vakarienę, laike kurios teko prieš visą draugiją dar kartą papasakoti apie naują Lietuvos gyvenimą. Matyti ir į kitus padaryta tokis įspudys kaip ir į šeimyninką. Jie, matyt, taipogi pajuto snaudusį savyje prisirišimą prie savo krašto.

Neradimas sau nieko geresnio, nieko žadančio jų gerovei, išvarė juos visur į svetimus kraštus ir dabar, proga tai atrasti savo krašte, vėl nušvito jiems tolima vilties žvaigždutė.

Atsiskyriau aš nuo tos visos draugystės gavęs prižadėjimą nuo daugelio nueiti į lietuvių draugiją, pasiskaityti laikraščius.

Parėjau aš namo, mąstydamas apie tai kaip jokia pajiega negali išdildinti žmoguje savo šalies atsiminimų ir niekas žmoguje negali sukelti tiek gražių jausmų ir pasiryžimų kiek gimtosios šalies kulturėjimas ir kilimas.

(Toliaus bus)

MARGUMYNAI.

BEREIKALINGAS IŠEIKVOJIMAS.

Aštuoni mėnesiai praėjo nuo laiko kada rusai sunaikino Brest Litovsk, ir vienok dar kas dien ten atrandama lavonų.

Vokiečiai, sugriaudami nesaugius kaminus ir sienas, vis randasi apdegusių žmogaus kaulų. Rusų sunaikinimas miesto buvo taip staigus ir greitas, kad daugelis žmonių negalėjo išbėgti iš miesto. Jie pasislėpė sklepuose, kur ugnis juos pasiekė ir jie žuvo. Ugnis nepakilo iš bombardavimo miesto, bet iš sistematiško sudeginimo namų. Štai kodėl šis miestas atrodo baisiau negu koks kitas šioj karėje. Kiti miestai yra kruvos griuvėsių, sugriautų kanuolių. Čionai, griuvėsiai yra vien apdegę— ir visur stovi aprukusios sienos, kaminai. Viduryje šių sienų, visai tuščia, nes langai, durįs, grindįs ir rakandai sudegė. Mirtinė tyla viešpatauja šiame mieste, kuris atrodo lyg ir užburta, šmėklų buveinė.

Rusai sunaikino miestą padegdami jį iš vidaus, su petroliu. Jie taip darė, kad vokiečiai negalėtų čionai apsigyventi. Bet jų planai nepavyko. 60,000 vyrų, motetų ir vaikų buvo ištremti arba sudeginti, turtingas miestas buvo sunaikintas, didelės dalįs tvirtovės sugriauta— ir viskas veltui.

Oras buvo dar šiltas, kaip vokiečiai apgulė Brest-Litovską. Miestas liepsnojo, delto vokiečiai atsisėdo miškuose ir pievose apylinkių iki ugnis užges. Tada jie iėjo vidun, numetė šalin lavonus žmonių ir arklių, sugriovė sienas, kurios gręsė jiems pavojų, beeinant per miestą ir tada apsigyveno Citadelėje (vidurinėje tvirtovėje) kuri buvo nesugriauta, ir kur, išbaltinus ją, vokiečiai turėjo gana geras kvatieras.

Sunaikinimas Brest-Litovsko ir kitų kaimų bei miestelių ant vokiečių kelio į Rusiją, sakoma lėšavo Rusijai 8 bilijonus rublių, veltui. Tokia pat taktika suardė Napoleono karierą bet jokios blėdies nepadarė vokiečiams. Kodėl?—tik delto, kad Napoleonas neturėjo o vokiečiai turi geležkelius. Kur tik vokiečiai eina jie tiesia paskui save geležkelius, delto nežiurint kaip šalis išnaikinta, jiem netruksta maisto.

KAD PALINKSMINTI KAREIVIUS.

Jaunų Vyrų krikščioniška Sąjunga (Y. M. C. A.) Anglijoj išrado naują budą pralinksminti kareivius.

Bile kuris kareivis ant fronto, gali pareikalauti regimento viršiausioj kvatieroj, kad jam suteiktų fotografiją jo tėvo, motinos, pačios, vaikų arba mylimosios ir geidžiama ypata bus susyk nufotografuota visai uždyką, ir paveikslas bus dastatytas kareiviui.

Delto, fotografistai yra labai užimti visoj Anglijoj, Airijoj ir Škotijoj, ir sakoma, kad kaimai, kuriuose niekuomet nebuvo pirmiau matyta fotografavimo mašina, dabar knibžda fotografistais. Tula "wholesale'" krautuvė fotografiškos medegos duoda materialą o kartais ir mašinas dykai. Valdžia pati dastato paveikslus į frontą.

Sakoma, kad prisimindami namus ir matydami paveikslus mylimųjų, už kuriuos jie kariauja, kareiviai tampa daug narsesni.

IŠEIKVOJIMAS GAMTIŠKO TURTO.

Suvienytos Valstijos išeikvojo jų gamtišką turtą žemių, medžių, geležies, vario ir vandenių, taip kaip pasigėręs jureivis išeikvoja savo ilgų mėnesių uždarbį, be jokios mislies kas link ateities, sako tulas garsus ekonomistas.

Valdžia lengvai išdalino žemę pavienom ypatom ir korporacijom, kurie tik jų geidė. Šie žmones taipgi išeikvojo gautą dovaną, nes pasiemė tik kas geriausia, o nesirupino ištobulinti, pageriti menkesnį.

Miškai tapo sunaikinti be jokio bandymo juos vėl atsodinti; miškai nebuvo apsaugoti atsakančiai nuo ugnies, o gaisras kartais prasidėjęs, tebėjo tolyn, neužgesintas. Medžiai nuo kurių kas nors reikalavo tik žievę, buvo palikti miškuose, kad suputų. Kas dien nukertama milžiniškos girios del padarymo popieros.

Manoma, kad tik apie 3 bilijonai, 500 milijonų tonų anglių yra likę Suvienytose Valstijose. Taip negabiai ir neatsargiai iškasama angliai, kad surokuota, jogei nuo 1820 n. šioj šalyje iškasta 10 milijonų tonų, o 5 milijonai tonų, del negabio kasimo metodo, nuėjo niekais. Bet suvartojimas anglių dar negabesnis, nes sakoma, vos 10 nuošimčių galimos energijos išgauta bedeginant anglius. Kasime geležies ir vario, pastaruoju laiku išrasta vis geresni ir geresni metodai, bet niekuomet neatgausime tos daugybės šių metalų kuri buvo išeikvota pirmuose laikuose. Žemdirbiai yra taip pat neatsargus. Metas po metui jie išima visą gerumą iš jų žemės, nė nemislydami jį vėl sugražinti, kad ir ateityje toji žemė butų taip pat vaisinga.

Tai yra iš priežasties šio eikvojimo, kad netrukus reiks mokėti 40 c. už galioną gasolino ir kad abelnai, maistas, kurias, drapanas ir t.t. brangsta.

STOKA POPIEROS.

Praeitoje savaitėje atsibuvo metinė konvencija American Newspaper Publishers (Išleidėjų) Association, New Yorke. Jie apkalbėjo didelę dabartinę stoką popieros iš priežasties karės ir bandė išrasti budą pataisyti tą dalyką.

Didžiuma 2,000 laikraščių išleidėjų kurie pribuvo ant konvencijos iš visų dalių šios šalies, nutarė arba pakelti kainas laikraščių arba sumažinti laikraščius.

Apart klausimo baltos popieros stokos, buvo apkalbėta kas kart didinantį kaina išleidimo laikraščių. Viskas kas yra surišta su išleidimu laikraščių pabrangó ir taip pabrango, jogei išleidėjai, kad neturėti deficito butinai turės daryti vieną iš tų dviejų daiktų; pakelti kainą laikraščio arba sumažinti laikraštį.

ĮVAIRUMYNAI.

Verduno miestas yra visai apleistas ir jame viešpatauja didelė tyluma, kurią suardo vien baisios ekspliozijos iš milžiniškų vokiečių kanuolių.

* * *

Paryžiuje randasi parapija, kuri turėjo tik tris klebonus per 100 metų.

*

Anglijoj kiaušiniai dabar parsiduoda po $1.50 už tuzina.

*

Jonas Layton, ukininkas gyvenantis netoli Durham, S. C. neužsitikėjo bankom. Dabar jis neužsitiki karvėm, Mat viena jo karvė suėdė 300 dol. banknotose, kuriuos jis buvo paslėpęs savo tvarte.

* * *

10,000 ypatų miršta kas met iš kokliušo o 100,000 serga nuo jo Suvienytose Valstijose.

* * *

Tifusas yra liga nuo kurios serga vien žmones. Nečysti pirštai, musios ir sugedęs ar nečystas valgis platina tifusą.

* * *

Valstija Kansas neturėjo jokio saliuno arba bravoro per 35 metus. Gal tas yra viena priežaščių kodėl tos Valstijos žmones, aplamai imant, yra turtingiausi šioj šalyje.

* * *

Daugiau negu 235,000 angl. myl. kabelio del povandeninio telegrafo ištiesta gilumoj pasaulės jurių.

* * *

Nežiurint karės, apie 400,000 ypatų perėjo per Atlanto vandenyną praeitais metais kaipo pasažieriai.

* * *

Paprastai manoma, kad augšti budinkai yra produktai dabartinių laikų. Bet Salamono laikuose (beveik 3000 m. atgal) radosi budinkų 10 lubų augščio.

* * *

Užaugęs žmogus paprastai įkvėpuoja apie galioną oro į minutą.

* * *

Damascus, Syrijoj, sakoma yra seniausias visų dabartinių pasaulės miestų.

* * *

Tulas Frank Winters, iš Detroit, Mich. kuris tankiai surukydavo iki 100 cigarėtų ant dienos, gavo susilpninimą proto, sulyg daktarų, vien delto kad perdaug rukė.

* * *

Anglijos garsus admirolas Jellico įėjo laivynan kaipo kadetas pirm negu jam suėjo 13 m. Jis jau ištarnavo laivyne 43 metus.

* * *

Surokuota, kad imtų dešimts metų surašyti istoriją su smulkmenomis, dabartinės karės iki šiam laikui.

* * *

Gyvsidabris yra 13½ kartų sunkesnis už vandenį.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji:—

Kiekviena diena dabar atneša mums naujas ir baisias žinias. Tėvynę musų vokiečiai gyvą pakavojo, iš ten neateina mums nė laiškelis, nė balsas dejuojančių musų brolių ir seserų, nė jokis sklypelis popieros neišskrenda iš geležinės kaizerio rankos. Kas darosi musų brangioje gimtinėje šalyje, sunku pasakyti; be abejonės musų broliai ir seseris is senučiai tėveliai šaukiasi į mus taip kaip ir mes mėginame juos pasiekti, besiųsdami tukstančius laiškų iš čionai bet gaunam juos atgal su nauju mums nematytu prierašu "zuruck". Kas gali apsakyti jų vargus? Kas gali tikėti, kad jie mirdami badu tyliai nukenčia visą smugį Hindenburgo? Be abejonės jie nukenčia nuo naujų šalies valdonų. Žinios praneša, kad vokiečiai jau perka Lietuvos žemes ir ten per sikelia ant apsigyvenimo. Tokios ir kitokios baisios žinios ateina, o kokios dar ateis?

Kur mes vargingi Lietuvos vaikai kada sugrįšime, kur mes prisiglausime ateityje? Ar neapsigausime kada sugrįžę į Tėvynę, savo gimtinę šalį, kaip paukšteliai rasime savo lizde svetimą gaivalą. Radę svetimą gaivalą, mes apsiverksime, gailėsimės savo motinos Lietuvos, brolių ir seserų, kurie pasklydo po plačią pasaulę, kaip šturmo išblaškyti. Kiti šimtai tukstančių jau guli plačiuose karės kapinynuose ir pakelėse didelės kelionės į tolymą Rusijos šalį.

O, puiki šalis musų Tėvynės, su skambančiomis giriomis ir šilais, su ežerais ir upeliais, gražiomis kvėpenčiomis lankomis, męs vaikai tavo, išblaškyti po svetimus pasaulės kraštus, dabar suprantame kodėl taip narsiai tave gynė garbingi musų vyrai Gedeminas, Keistutis, Vytautas ir kiti, neduodami nė žingsnį tavo gražios šalelės svetimiems gaivalams, kurie griovėsi ant tavo krutinės per šimtus metų, tai iš žiemių tai iš rytų, pietų ir vakarų. O, tu garbus musų karvedi Vytaute, mes tik da ba airškiai galime atjausti koks tavo narsumas ir jiega buvo, kada kriušai šimtus tukstančių Teutonų Grunvalde sutrindamas ant ilgų amžių jų nedorą norą paglemžti musų šalį. Be tavo jiegų, narsumo ir galybės, musų Lietuva galutinai žlugo į rankas tų kurie šimtai metų atgal per musų jiegas buvo apmalšyti ir apraminti. Nors musų Tėvynė ir perėjo į jų rankas, bet musų garbė pilnai per amžius išlaikyta su Teutonais, jie mus karėje galutinai nepaėmė. Jie paėmė musų Tėvynę dabar surištą ir nuvargintą slavų beprotiško ukininkavimo, jie paėmė mus kaipo kudikius, kada mes ką tik buvome pradėję vystytis iš tamsybės vystyklų į kuriuos įsuko mus slavų tautos ir laikė per šimtus metų. Jeigu męs butume turėję tiek laisvės savo Tėvynėje kiek turi finai po Rusijos valdžia, teutonai jokiu budu nebutų užėmę žingsnį Lietuvos žemelės.

Kaip miela yra svajoti apie brolystę pasaulėje, kaip gražu butų, kad žmonės pasaulės paduotų vienas kitam ranką meilės ir brolišku mo, paimdami sau už emblemą mokslą, rupintusi tiktai kovoti su gamtos nepatogumais, šelpdami tuos, kuriuos pavergia ir nuskriaudžia žemės drebėjimai, vulkanų išsiliejimai ir nelaimingi gaisrai arba užkrečiamos ligos. Tos ikvaliai pagamina mums kovos ir darbštumo, kad apgalėti jas ir apginti žmogų nuo tų nelaimių. Bet kaip toli yra dar žmonija nuo tos gadynės, tai parodo šios dienos atsitikimai. Nors baisiausioji karė gali atimti žmogui ir norą gyvenimo, vienok kiekviena ir mažiausia tautelė dabar, šitame pasaulės pakrikime, rupinasi apie save, apsičiupinėja ar ji gyva, ar galės pakelti savo rankas ir kojas, ar galės atsistoti ant kojų ir apsiginti nuo siaubuno pergalėtojo šios baisios karės.

Gyvenimas nieku nepersimaino. Kaip nuo amžių istorija mums parodo žmonijos kruviną kelionę nuo Abliaus su Kainu iki šių gadynių žmonių ir tautų, lenktynės eina visur ir pirmyn; net plačiose darbo žmonių organizacijose ir čia matoma lenktynės ir kova, tai tarpe vadovų, tai tarpe frakcijų. Matomai, kad karė, mirtis, išnykimas, gimimas, augimas, ir bujojimas yra tai žavėjimas musų gyvenimo ir toks buvo per amžius; tarpe vargingų tamsių tautų ir tarpe augštai civilizuotų, tas žaismas karių, lošia vienokią rolę.

Mes, žmonės po medžiu, prigulime prie garsios senoviškos Lietuvių tautos, daug musų brolių per amžius išnyko iš musų tarpo, tukstančiai musų vienkraujų šiandien vadinasi teutonais, tuk stančiai susimaišė su švedais, didžiausioji dalis su slavais. Ant musų pečių męs atsinešam nuo amžių vardą musų tautos lietuvių. Musų proseniai vedė baisias kares, kad apginti tautą nuo vergystės, męs pavergti galutinai pataikome išlaikyti musų tą vardą, nors giliai savo širdyse ir pataikysime ant toliau nepakęsti jungą jokios kitokios tautos.

Delto aš žmogus po medžiu sakau jumis, mieli broliai ir seseris, "Lai gyvuoja Lietuva, lai gyvuoja musų sena tauta, lai męs kiekvienas nešime savo tautos sekretą savo širdyse, tos numylėtos musų šalies nepamirsime ir tokiu budu musų Tėvynė nepražus."

Kad pasidžiaugtų iš mųs musų Tėvynė ir kad męs pasidžiaugtume iš savo tėvynės, keli daiktai mums reiktų prašalinti ir keli daiktai priimti. Prašalinti ermyderiai iš musų tarpo, prašalinti pašaipymas vienas kito, prašalinti prasivardžiavimas. Prašalinti norai valdyti kitus kaip kokiam karaliukui. Priimt meilę Tėvynės, suprantant kad Tėvynė reikalauja nuo mųs viso to ką geriausia męs galime jai duoti iš savo darbštumo, pasišventimo, o labiausia vedimo pats save dorai, atlikdamas savo užduotį kaip geriausia, kokia jį nebutų. Mes turime rupintis apsišviesti kiek galėdami besimokindami ko tik galime iš aplinkybių savo, bet nesigirdami, pakol kas kitas nepagirs. Mes apsišarvavę mokslu, gudrybe, išturėjimu, dora ir savystoviškumu, Tėvynę savo atrasime ir lizdelius apginsime nuo svetimų gaivalų. Lietuva musų nepražus.

DARBININKŲ ŽINIOS.

New Yorke randasi 50,000 skalbinyčių darbininkų.

* * *

Jackson (Mich.) darbo unijos ketina statyti svetainę vertės $38.000.

* * *

Clevelandas turi įstatymą sulyg kurio, miesto darbininkams negalima mažiau mokėti kaip $2.50 ant dienos.

* * *

Weehawken, N. J. randasi unija laikraščių rašėjų.

Juodveidžiai darbininkai visokių amatų tveria uniją Charleston, S. C.

* * *

Miesto namas Fort Dodge, Iowa, lėšavo $100,000 ir buvo pastatytas unionistų darbininkų.

* * *

Clarksville, Tenn. teplioriai iškovojo 35 c. ant valandos per aštuonių val. darbo dieną.

* * *

Hamilton (Kanada) policijos komisijonieriai nutarė nesamdyti daugiau nevedusių vyrų kaipo konštabelius.

* * *

Užtai, kad British Columbijoj (Kanada) randasi perdaug darbininkų, uždrausta tenai įgabenti daugiau darbininkų per šešis mėnesius.

* * *

Traukinių darbininkų algos eina nuo $800 iki $4,000 ant metų — vidutiniai imant $1,200. Vidutinė alga visų kitų gelžkelių darbininkų yra $700 ant metų.

* * *

Sioux City, Iowa, ketina pastatyti naują tiesmabutį vertą $500.000. Vien unijistai dirbs prie šio budinko.

* * *

Moterįs yra pasamdytos patroliuoti kariumenės abazas Anglijoj.

* * *

Niagara Falls (Kanada) miesto Taryba neseniai įvedė įstatymą, kad unijos paskirtos algos butų užmokėta ir unijos valandos dirbta prie viso miesto darbo.

* * *

Kad pirmyn pastumėti žemdirbystę Francijoj, valdžia paskiria žemdirbystės profesorių del kiekvieno pavieto ir tankiai suteika dovanas labiausiai progresyviškiem ukininkam.

* * *

Hull, Anglijoj, kareiviam ir jureiviam leidžiama dykai keliauti ant gatvekarių. Sakoma, kad per praeitus 12 mėnesių 5 milijonai dykų pavežėjimų duota.

* * *

Mieste Linton, Ind. nariai įvairių unijų uždėji kooperatyvišką krautuvę ir turi didelį pasisekimą. Per pirmus šešis mėnesius jie mokėjo dividendą 10 nuošimčių nuo kiekvieno dol. pirkinių.

* * *

Didžiausias pakilimas algose Anglijoj yra taip vadiname nuo štukų darbe. Geri darbininkai inžinierių amatuose dirbdami viršlaikį, uždirba ant savaitės nuo 25 iki 50 dol. Viens įrankių dirbėjas mieste Coventry vieną savaitę uždirbo net $80.

* * *

Virš 1000 prie sidabro darbininkų Newarke ketina susiorganizuoti.

* * *

Toronto (Ohio) darbininkai molio išdirbystėse gavo pakėlimą mokesties po 15 centų ant dienos.

* * *

Vario kasyklos ant Newfoundland salos, kuriose dirba tik 191 vyrų, išduoda 16,000 tonų vario ant metų.

* * *

Suvienytų Valstijų laivyne mokinama 50 amatų.

ANGLIJA.

(Tąsa)

York giminė (1461-1485)

Margaritai pabėgus, rodos Yorko giminė neturėjo nieko daugiau bijotis. Bet netrukus Edvardas IV turėjo nesutikimą su jo galingiausiu bajoru, grafu Warwick, kuris jam buvo daugiausiai padėjęs nužeminti Lancasterus. Išeiga šio nesutikimo buvo, kad Warwick, ištremtas Francijon, susitarė su karaliene Margarita ir 1470 m. karė tarp York ir Lancaster giminių vėl prasidėjo. Lancasterai iš pradžių laimėjo. Edvardas buvo ištremtas ir Henrikas VI vėl ant sosto pasodintas. Bet ši pergalė neilgai tęsėsi. 1471, Edvardas, gavęs pagelbą nuo Burgundijos, visiškai sumušė Lancasterus. Henrikas VI buvo įmestas kalėjiman ir netrukus nužudytas, o jo ir Margaritos vienatinis sunus, Princas Edvardas, buvo užmuštas ant mušio lauko. Pati Margarita buvo paimta nelaisvėn ir paliuosuota tik po penkių metų, jos tėvui užmokėjus už ją didelę sumą pinigų. Sugrįžus Francijon, ji numirė iš širdgelos del baisių nelaimių kurios buvo ją patikę.

Tol kolei pavojus gręsė Edvardui IV, jis pasirodė teisingu ir trokštančiu gerovės savo žmonių karalium. Bet kuomet paskutiniai priešai jo giminės buvo prašalinti kalėjimu, ištrėmimu arba mirčia, ir jam nereikė daugiau nieko bijotis, jis staiga persimainė. Jis atsidavė bergždžiom linksmybėm ir rupinosi šalies valdymu tik tiek kad įvesti despotizmą; reiškia, jis pavertė Angliją, kuri pamažu, buvo tapus aprybuota monarchija, vėl į absoliutišką monarchiją.

Mat nuo išgavimo Didžio Čarterio 1215 m., Anglijos žmones buvo įgiję vis naujas tiesas nuo karalių iki karaliai neturėjo tiesos uždėti taksas, negalėjo padaryti nė permainyti tiesas, negalėjo pagal savo norą kalėjiman pasodinti arba kitaip nubausti pavaldinius; tas viskas buvo pavestas parlamentui, kuris apart to, galėjo prašalinti karaliaus ministerius ir patarėjus, kontroliuoti valstybės išlaidas, nutarti klausymus taikos ir karės ir net prašalinti nuo sosto karalius. Visos šios tiesos buvo įgytos tik po kelių šimtmečių besistengimo. Laike Rožių karių, tos taip sunkiai įgautos tiesos žlugo į keliolika metų. Didžiausia priežastis jų žlugimo buvo, kaip pirmiau minėta, kad didžiuma senos galingos Anglijos bajorijos, kuri buvo iškovojus šias tiesas del žmonių, žuvo Rožių karėse. Jų vietas užėmė favoritai Edvardo IV, kurie, kad ir butų norėję priešintis karaliui, nebutų galėję tai daryti, nes žmones neužsitikėjo naujiems bajorams. Patįs žmonės taipgi, buvo taip nuvargę nuo karių, kad geidė tik tykiai gyventi, kad ir prispausti. Delto-gi karalius ir elgėsi, kaip norėjo, mažai ko bijodamas. Tai buvo šis Edvardas IV, taipgi, kuris įvedė biaurią špiegų sistemą, su kurios pagelba, jis dasižinojo viską kas darėsi jo karalystėje. Mat, nors jo pozicija buvo gana tvirta, bet kaip visi tyronai, jis vienok neužsitikėjo niekam. Abelnai nuo Edvardo IV viešpatavimo, galima sakyti, kad per šimtą metų, Anglija buvo taip pat absoliutiška šalis kaip šiandien Rusija. Nes Edvardo paveldėtojai, per mirtą šimtą metų, sekė jo pavyzdį.

Edvardas IV mirė 1483 m. palikdamas du sunu, kurių vyriausias, Edvardas V buvo tik trylikos metų. Šis vaikas neviešpatavo nė 3 mėnesių. Jo dėdė, Richard, Gloucester kunigaikštis, geidė sosto. Tai buvo stebėtinai gabus ir stebėtinai beširdis žmogus, kuris labai lengvai prisiviliojo parlamentą ir daugelį bajorų jo pusėn, taip kad abu karalaičiai buvo apšaukti neįstatymiškai gimę, ir prašalinti nuo sosto, kuris buvo suteiktas Richardui.

Didžiumai žmonių, šis pasielgimas labai nepatiko, mat visi prijautė jauniem karalaičiam, kurie tik po apkarunavimu Richardo III buvo įmesti į kalėjimą Londono Bokšte. Iš pradžių žmones vienok tylėjo. Bet pamažu, pradėjo kilti gandai apie sukilimą, kurio tikslas buvo paliuosuoti karalaičius ir vėl užsodinti Edvardą V ant sosto. Henry Tudor, Richmondo grafas, ir paskutinis paėinis Lancasterų giminės, po nupuolimui jo giminaičio Henriko VI buvo pabėgęs į Franciją. Dabar jis tenai surinko ištremtuosius Lancaster giminės šalininkus ir rengėsi atvykti Anglijon, prisidėti prie sukilimo. Išgirdęs apie tai Richard III paliepė savo tarnams uždusinti mažus karalaičius. Žmones, dažinoję apie šį biaurų darbą labai įpyko ir sukilo. Bet Richmond negalėjo laiku pributi jų pagelbon, ir sukilimas buvo numalšintas. Dabar Richardas, sušaukęs parlamentą bandė vėl įgyti žmonių prielankumą. Jis įvedė daugelį naudingų įstatymų, tarpe kurių buvo paliuosavimas tų vergų kurie dar buvo užsilikę karališkuose dvaruose. Bet jau buvo pervėlu; žmones per daug jo neapkentė. Kadangi karalaičiai buvo numirę, buvo nutarapkarunavoti Richmondą. Rugpiučio mėn., 1485 pastarasis atvyko Anglijon su didele kariumene. Mušyje tarp jo ir Richardo, dauguma karaliaus vadų ir kareivių apleido jį ir nuėjo pas Richmondą. Pats Richardas, nors desperatiškai kovodamas, buvo užmuštas ir jo karuna, nusiritus po krumais, buvo atrasta ir uždėta ant Richmondo galvos. Akyvaizdoje kariumenių, ant pat mušio lauko, jis buvo apšauktas karalium Henriku VII. Su šiuo mušiu pasibaigia Rožių karės ir kartu Yorkų giminės viešpatavimas. Ir su Richardu III žuvo paskutinis Anglijos karalius Plantagenetų šeimynos—tos garsios giminės kuri valdė Angliją per 331 metus.

VIEŠPATAVIMAS TUDOR ŠEIMYNOS.

(1485-1603 m.)

Henrikas VII, budamas netiesioginėj linijoj Lancaster giminės paeinys, nelabai tvirtą tiesą turėjo prie Anglijos sosto. Bet ką tik užėjęs ant sosto, jis apsivedė su Edvardo IV duktere Elizabeth. Ir šis suvienijimas Lancaster ir York giminių taip patiko visom partijom, kad baimė sukilimų buvo visai prašalinta. Teisybė, du apgavikai, nuduodami esant tikri įpėdiniai Yorkų giminės, (viens iš jų sakėsi esąs jaunesnis brolis Edvardo V, išvengęs vyresniojo likimą ir pabėgęs iš Londono Bokšto) bandė paveržti sostą nuo Henriko, bet jų apgavystė buvo laiku atrasta ir jų planai visai nepavyko. Ir tai, kol dar nebuvo žinoma ar jie tikri įpėdiniai ar ne, jų pusę palaikė ne anglai, ale svetimtaučiai—škotai ir airiai.

Rožių karėse, civilizacija Anglijoj buvo žymiai nupuolus. Žmones pasidarė daug žiauresni, ir prispirti vargo, turėjo mažai laiko padėti ant švelnesnių daiktų. Bet tom karėm pasibaigus, po keliolikos metų taikos Anglija vėl lyg ir atsigavo. Žmonėm pradėjo rupėti dalykai apart gavimo kasdieninės duonos; troškimas mokslo ypač pasirodė. Šį troškimą labai paragino atgabenimas spaudinamojos mašinos iš Holandijos į Angliją, 1476 m. Su praplatinimu knygų, ypač tikėjimo, gamtos mokslo, ir filozofiškų knygų, bei senovės graikų ir romėnų literaturos, žmonės, net ir paprasti žmonės, lyg ir pabudo iš sunkaus miego ir pradėjo mislyti patįs del saves. Atradimas Amerikos 1492 m. ir sekanti atradimai, kolonizavimas naujos žemės, taipgi labai sujudino visos Europos žmones, neaplenkdamas nė anglų, ir pabudindamas vaidentuves žmonių, davė naujas spėkas mokslui.

Bet kur kitose šalyse, karaliai daug prisidėjo prie praplatinimo mokslo, Henrikas VII, tik šaltai į tą viską žiurėjo; jis nepersekiojo naujas idėjas, bet taipgi nė nepritarė jom. Jo visa ambicija buvo kaip galint sustiprinti Tudor šeimyną ant sosto. Jis žinojo, kad galybė Parlamento buvo tame, kad jis kontroliavo valstybės pinigus, ir kad karaliai, idant buti savistovųs, turi buti turtingi. Delto jis ir rinko pinigus visokiais budais. Jis turėjo du advokatu, kurių užduotis buvo išrasti mažiausius prasikaltimus, turtingųjų ir varguolių ir nubausti juos pinigiškai. Šie pinigai ėjo karaliaus iždan; nors tokiu budu baisiai įsipyko visiem, vienok jis atsiekė savo tikslą. Mirdamas jis paliko sumą kuri šiandien butų verta 50 milijonų dol. Ir jis buvo savistovis. Paskutinouse 13 metų jo viešpatavimo, jam reikėjo sušaukti Parlamentą tik vieną kartą. Anglijos istorijoj, Henrikas yra žinomas kaipo "Šykštuolis Karalius."

(Tąsa)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

FITCHBURG, MASS.

Musų miestelyje randasi apie 400 lietuvių šeimynų. Čia yra susitvėrrus 3 pašelpinės draugijos ir L. S. S. kuopa. Pirma pašelpinė draugija, tai Lietuvių Jaunuomenės Draugija,prie kurios gali priklausyti vyrai ir moterįs. Antra, tai Šv. Kazimiero Karalaičio Draugija, prie kurios priklauso vien vyrai. Trečia, tai Moterų Švento Razančiaus Drraugija.

Pirmiaus lietuviai čionai gyveno dideliame sutikime, bet kaip tik susitvėrė daugiau draugijų, tai prasidėjo ir vaidai. Tuoj ėmė vieni kitus niekinti, boikatuoti. Paveizdan jei del prasilavinimo socialistai surengia naudingas prakalbas tai katalikai pradeda atgresinti žmones nuo ėjimo ant tų prakalbų Taip-pat, jei katalikai ką surengia, socijalistai paskelbia boikatą. Liudna kad negalime sutikime gyventi, iš vien veikti!

R. M. G.

DETROIT, MICH.

29 d. balandžio (Subatoj) Lietuvių Literaturos ir Mokslo Draugija rengia didelį balių, prasidedant nuo 7 val. vakare, J. Stasinevičiaus svetainėje ant Abin St. kampas Handre Ave., ant kurio visi detrojiečiai meldžiami kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

KOMITETAS.

CLEVELAND, OHIO.

13 ir 14 dd. bal. čionai atsilankė p. Račiunas su krutamais paveikslais iš Lietuvos gyvenimo ir iš karės. Žmonės buvo užganėdinti

Moterų draugija "Aušros Vartų" rengia balių ant 7 d. gegužio, Germania Vorwaerts Turn svetainėj. Apart baliaus bus dainų ir prakalbų. Tą dieną yra 10 metų sukaktuvės šios draugijos, kuri labai puikiai gyvuoja.

Atvažiavus čionai galima darbą gauti tam kuris netingi dirbti. Uždirbama nuo 2 iki 3 dol. ant dienos

S. M. G.

SHEBOYGAN, WIS.

Atitaisimas Klaidos. 15-tame n-yje "A. L." įsiskverbė nemaloni klaida. Vardas kalbėtojaus, kuris tvėrė Vyčių kuopą šiame mieste paduotas kaip p. Račkus Turėtų buti, p. K. Pakštas.

"A. L." Red

SO. BOSTON, MASS.

12 d. bal. So. Bostono lietuvių svetainėje Gabijos draugija suvaidino penkių aktų istorišką tragediją Keistutis. Drama yra labai graži ir kurią dar so. bostoniečiai nebuvo matę. Aktoriai visi gražiai atliko savo roles. Ypač atsižymėjo p-lė E. Greviskiutė ir K. Vitaitienė; jodvi laimėjo po gėlių bukietą. Žmonių buvo apie 350 — pilna svetainė. Žmones gana ramiai užsilaikė tik juokėsi kur reikėtų žmogui susigriaudinti.

K. Bronis.

HARTFORD, CONN

16 d. bal. bažnytinėje svetainėje 6 k. Vyčių laikė mėnesinį susirinkimą. Buvo svarstoma daug reikalų. Vyčiai pasirengę lošti antrą dieną Velykų komediją "Dedė Atvažiavo." Bus ir taip visokių pamarginimų.

J. G.

SHEBOYGAN, WIS.

Čionai lietuvių gyvena pusėtinas burelis, iš kurių visokių atsiranda. Vieni labai progresyviški, o kiti tik mina tautos vardą tarpe svetimtaučių visokiais kvailais vaidais, skandalais.

Laikraščiuose girdisi, kad Sheboygano merginos "skaisčios, gražios." Tas tiesa, ir labai malonu. Bet kaip butų puiku, kad musų merginos prie skaistybės pridėtų dar labai brangų daiktą meilę apšvietos, prasilavinimo. Kad jos, vieton veltui leisti savo jaunas dienas prisidėtų prie įvairių draugijų, ratelių. Pavizdin kad prisirašytų prie seniausios šio miesto dailės draugijos,prie Birutės Teatrališko Ratelio.

Žilaplaukis Senelis.

DETROIT, MICH.

Turbut niekur pastaruoju laiku neprivažiavo tiek lietuvių kaip į Detroitą. Tiek pribuvo, kad ir "burdo" negalima gauti. Tuščių namų čionai kad iš kailio nersiesi, niekur nerasi, todėl ir randos labai brangios, nes sąvininkai kiek nori tiek lupa. Ir kas čionai žmones traukia, tai nežinia. Turbut ponas Ford, kuris moka darbininkam po 5 dol. už aštuonias val. darbo. Kiekvienas išgirdęs apie tokį gerą uždarbį ir traukia penkinių gaudyti. Bet daug yra tokių, kurie labai apsivila, atvažiavę netik penkinių negauna, bet ir dvirublinė nevisai lengvai gauti geroj dirbtuvėje. Su darbu tai kaip ten nebutų, bet su "burda," ir randomis tai visai bloga. Šeimininkės galėtų dabar puikiai straiką išlaimėti, tokiai brangenybei beesant, pakeldamos nors 50c. ant sąvaitės.

Kas link Detroit lietuvių gyvenimo: Vietiniai susiskaldę į įvairių rušių partijas ir partijėles, ir stengiasi gana tankiai vieni kitiem kenkti, o rodos negali sutikti. Paveizdan, iki šiam laikui pasirodė labai veikli visuose viešuose dalykuose tula sriovė, kuri vadinasi pirmeiviška. Jie sako veikia del artymų bei visų darbininkų labo ir visos žmonijos gerovės, be skirtumo tikėjimo ir pažiurų. Bet žiurint iš šalies visai kitaip atrodo — jų elgimasis pasirodo priešingas jų žodžiam Štai šešios vietinės draugijos nutarė suvienytoms spėkoms surengt prakalbas ant kurių bus renkamos aukos karės nukentėjusiems. Delegatai minėtų šešių draugijų nutarė kviesti iš Lietuvos atvykusį atstovą gerb. St. Šimkų, kuris ant kiek girdėti neagituoja nė už katalikus nė už socijalistus. Ot tas ir nepatiko pirmeiviams ir po ilgų svarstymų L. S. S. 116 kuopa atsisakė dalyvauti prakalbų rengime. Tai kur čia bepartyviškas darbavimasis del visų labo.

Detroit katalikai pradeda atbusti iš lethargiško miego ir skubiai griebiasi prie darbo. Jau susitvėrė čionai 171 kuopa SLRKA. prie kurios priklauso veik visi katalikai veikėjai ir veikėjos. Jie jau parodė savo gyvavimą surengiant prakalbas ant kurių ypač atsižymėjo 9-metų mergaitė, p-lė Anelė Bukšaičiutė, kaipo gabi deklemacijų sakėja. Detroito lietuvių gerb. klebonas, kun. K. Skripka nemaža pagelbsti lietuvių kėlimui, kaip dvasiškai taip ir svietiškai. Jau pradėjo statyti bažnyčią vertės $51,000.

Niekur Neprigulintis.

DETROIT, MICH.

11 d. bal. nelaimė patiko Bronių Hraptavičę, kuris, sako budamas apsisvaigines važiavo ant motocikelkos ir netikėtai, visu smarkumu užbėgo ant kruvos sukrautų cimentinių plytų. Vieną koją sakoma visai nusilaužė, o antrą dručiai sumušė. Tai vis pasekmės girtybės!

Detrojietis.

PATERSON, N. J.

16 d. balandžio, 7:30 vakare, čionai atsibuvo bažnytinis koncertas surengtas bažnytinio choro. Pirmiausiai gerb. musų klebonas atlaikė mišparą. Paskui choras, vadovaujant p. G. Banui, giedojo Po tam musų klebinas pasakė labai įdomų pamokslą. Tada vėl tęsėsi koncertas. p. G. Banis ir p-lė T. Grincelauskaitė giedojo duetą; choro giesmė sekė;p. A. Jakobavičiutė pagiedojo solo; p. Banis pagriežė ant vargonų pritariant smuiku p. S. Siravičiui. P-lė M, Gribauckaitė pagiedo angliškai ir galutinai vėl choras pagiedojo Po viso to, klebonas padėkavojo publikai už susirinkimą ir koncertas buvo užbaigtas palaiminimu.

Pelnas, nors mažas, buvo skiriamas ant naudos parapijos. Gaila, kad nelabai daug žmonių prisirinko.

Jaunikaitis.

PHILADELPHIA, PA.

Darbai čionai gerai eina. Naujai pribuvusiam nesunku darbą gauti. Paprastiem darbininkam mokama po 21 iki 23 c. ant valandos.

24 d. balandžio bus čia didelė paroda iš priežasties atidarymo naujos svetainės kurią pabudavojo draugijos susidėjusios Parodoj dalyvaus visokios draugijos, kliubai ir kuopos neišskiriant jokios srovės. Baliai tęsis tris dienas. Turėsime kalbėtojų iš kitų miestų.

Labai malonu, kad dabar lietuviai turės net dvi savas svetaines ir nereikės mokėti svetimtaučiam.

M. L.

CHICAGO, ILL.

12 d. bal., palaidojom Zigmą Vitkauską keletas dienų pirmto Bron. Lancevičių — "Vargšą." Tai vis gyvenimo ruožai, kurie ne vienam jaunam žmogui turi palikti šiurpų įspudį ir paskatinti kad pakol sveikas, apsirupintų savo sveikata, savo šeimynos likimu, kad nepalikti savo gyvenimo draugę su šeimyną ant Dievo apveizdos; kad ištikus tragedijai, kaip kad A. A. Vitkausko arba Lancevičio, ne reiktų rupintis pašaliniems, kolektuoti del palaidojimo ir nušluostymo ašarų likusios šeimynos, kad badu nenumirtų. Kiekvienas privalo įsirašyti į musų organizaciją S. L. A.

Niekur tiek nėra lietuviškų "Akušerkų" ir niekur gal but tiek jos blogo nepridaro kaip čia. Paskutiniu laiku keletą lietuvių moterų nuvarė į kapus per savo užgintas "operacijas ir dvi "daktarės" yra paimtos į valdžios rankas, nuo kurių reikalauta net po 25,000 dol. parankos, kaip teismas jas nuteis, pranešiu vėliaus.

Patyriau, kad organizuojasi ir Chicagoj "Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros" kuopa. Laikas tautiečiams organizuotis ir išvien reikalus ginti nuo kraštutinių sriovių kurios musų visuomenę po visokius šuntakius klaidina, nuo tikrojo vieškelio bei gerovės musų tautos.

Chicagos lietuviai turi visoko, bet neturi vieno dalyko ir to ko jiems labiausiai yra reikalinga, o tai **svetainės!** Tokio apsileidimo niekur nerasime kaip čia šitame dalyke. Svetainių ir svetaininkų yra, bet ne abelna kuri butų taip sakant **Lietuvių Svetainė.**

Jonas Petrukas.

IŠ LONDONO, ANGLIJOS.

Neseniai, kovo mėnesyje, A. Sincką patiko nelaimė vakare, einant namo, nepažįstami du vyrai užklupo ir atėmė pinigų apie 8 svarus suvirš, taip nuo paties A. Sincko patyriau. Negana to dar žmogeliui ir dešinę ranką išlaužė. Tečiaus ant greitųjų ligonbutyje daktarai sutvėrė ir tikimasi pasveiks. Kiek patyriau šiame ant Sincko užpuolime ne lietuviai dalyvavo.

Ant kiek man teko patėmyti, kaip kurie lietuviai turi labai negerą papratimą rodyti savo pinigus. Labiausiai pavojinga taip elgtis karčiamose, juk tokiose vietose randasi visokių. Suprask tas daroma tai vis del "unaro". O kartais "unarus" bevarinėdami be laiko ir į aną pasaulį gal prisiet keliauti arba sveikatos nustoti. O mums lietuviams labai nepadoru lankytis smuklėse, nes žinoma rudžio raugas gero nepriduos, vien tik blėdę suteiks. Antra, kad ir geriausias žmogus jei tik perdaug lanko smukles, tokis tarpe savųjų ir-gi nustoja įtekmės. Kaip ten nebuvo su A. Sincku bet turėjo užpuolikai nužvelgti, kad jis turi pinigų.

Sekmadienyj 2 d. balandžio, Šv. Kazimiero pašelpinė draugija laikė bertainį susirinkimą, kuris atsibuvo kliubo salėje.

Po perskaitymui proteko lo tapo išduota atskaitos įeigų ir išeigų. Dabar ši pašelpinė draugija turinti kapitalo apie 350 svarų suvirš ir vis skaičius narių didėja, žinoma ir kapitalas didės.

Buvo ir tuščių ginčių, kurie bereikalingai leido brangų laiką ant niekų, ir t.t.; tai paprasti atsitikimai, kuriuos reikalinga iš lietuvių tarpo prašalinti. Butų naudingiaus, kad tas laikas butų apversta ant naudingų svarstymų, o ne at kokių ten tuščių kalbų.

Pradžioj balandžio mėnesio oras atšilo; jau tikrai išrodo ant pavasario. Darbai po senovei geriai eina. Šiaip valgomi daiktai pabrangę, bet dabar daugiaus ir uždirbama.

Kalnavertis.

LIETUVIAI VIENINKITĖS IR GELBĖKITE TAUTIEČIUS LIETUVOJE!

LIETUVIŲ TAUTOS VEDĖJA PRIE ATEITIES

Gerai žinomas jaunas lietuvis artistas-piešėjas **A. J. Dulbis,** išleido labai dailias atvirutes, kurių pavieksleliscionai indėtas.

Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių, yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspaustos dvejopos rušies: vienos yra atspaustos ant balto "4-ply Federal Bristol" popieriaus; antros yra speciališkai dailės mylėtojams pagamintos ir rankoms koloruotos su 8-mis spalvomis.

Prekės: Paprastųjų atviručių 2 už 5 c., 6 už 15 c. ir tuzinas už 25 c.
Koloruotos: 10 c. už vieną; 25 c. už 3; 50 c. už 6; ir $1.00 už tuziną.

Galima gauti musų redakcijoje ir visose didesniuose knygų krautuvėse, arba siųskite užsakymus su stampomis, pinigais, arba Money Orderiais pas

A. J. DULBIS
43 Holly st.
Flushing, N. Y,

Agentai meldžiami kreiptis pas išleidėją; jiems bus nuleidžiama tam tikras nuošimtis.

MARGUMYNAI.

DIDŽIAUSIAS FIGŲ SODNAS PASAULĖJE.

Sulyg Žemdirbystės Departmento skaitlinių, kaip tik prieš karę, t. y. per 1913 m. Suvienytos Valstijos importavo 35,603,327 svarų figų, kurios daugiausiai paėjo iš Turkijos. Tas parodo, kiek Suv. Valst. žmones suvalgo figų normaliame laike ir kodėl, iš priežasties anglų blokado, randasi stoka figų šioj šalyje.

Tas viskas toliau parodo, kad auginimas figų čionai vertėtų buti pasekmingu, nes turgavietė jau gatava. Todėl daugelis pietinėse valstijose ukininkų jau rupinasi steigimu arba padidinimu figų sodnų.

Didžiausias sodnas randasi George paviete, Mississippi valstijoj, apie 40 myl. nuo miesto Mobile. Kuomet sodnas bus pabaigtas, jis užims 2,500 akrų. Jau apie 70,000 figų medžių buvo pasodinti o dar 75,000 bus netrukus pasodinta. Mississippi buvo išrinkta del šio milžiniško sodno. kuris priklauso ukininkų kooperatyviškai draugijai, užtai, kad buvo parodyta, jog jokis kitas vaisius negali buti ten užauginta su tokių dideliu pelnu. Šiame sodne 150 medžių yra pasodinta kiekviename akre žemės. Sakoma, kad į penkis metus, kiekvienas medis duos į 50 svarų vaisiaus arba 7,500 svarų ant akro per žemę. Pigiausia "whole sale" kaina šviežių figų yra 3 centai ant svaro, taip kad iš akro galima butų gauti 225 dolerių į metą. Bet patyrę figų augintojai sako, kad pilnai užaugęs figų sodnas gali atnešti po $500. nuo akro. Mat reikia atminti, kad figos duoda vis daugiau vaisių nuo penkto iki dešimto meto, kada jos sustoja augę ir duoda vis lygiai tiek vaisių kas met.

Figų medžiai nesibijo jokių ligų nė vabalų. Ir kas labai svarbu, jos nenunoksta, kaip kiti vaisiai į dvi-tris sąvaites, ale pradedant nuo birželio mėnesio, jos noksta per tris mėnesius. Per tą laiką galima vis naujai nunokusių figų skinti kas dien, ir nėra pavojaus, kad jos supus taip greitai.

Kad visai nebutų progos figom niekais nueiti, didelė dirbtuvė bus pastatyta arti sodno ir joj bus kas met išdžiovinta ar kitaip užlaikyta nuo puvimo, tukstančiai tonų figų.

URVŲ GYVENTOJAI.

Kadaise, kuomet apie civilizaciją dar nebuvo nė sapnuota, žmonės, musų protėviai, gyveno urvuose. Sulyg istorijos, tos dienos jau seniai praėjo. Bet ištikrųjų netaip yra. Vien New Yorko mieste randasi į 50,000, urvų gyventojų.

Komisija, kuri neseniai iš davė raportą Albany, New Yorko valstijos valdybos mieste, sako kad New Yorko mieste yra apie 10,000 sklepų arba urvų tenementų, kur gyvena susigrudę tarp 40,000 ir 50,000 žmonių. Jiem truksta šviesos, nes dauguma "kambarių" (geriau olų) neturi langų. Jiem truksta vandens — nes daugiausiai jie turi eiti į kiemą, kur randasi šulnys del visų namo gyventojų. Jiems truksta oro, jų namai šlapi, nešvarųs. Jie yra kur kas blogesniame padėjime negu musų protėviai urvų-gyventojai, nes tie tik gulėjo savo urvuose, o daugiausiai laiko praleisdavo ant šviežio oro. Bet moderniški urvininkai netik miega bet daugiausiai ir dirba savo olose — abelnai praleidžia didesnis dalis jų gyvenimo tenai.

Kiti dideli miestai, Cleveland, Newark, San Francisco, Philadelphia. St. Louis, Chicago, Milwaukee ir Boston uždraudžia panašius urvus — be langų kambarius — tik vien New Yorkas tą daleidžia.

"ŠVENTI BULIAI." TEXASE.

Gana keista, kaip tas kas yra laikoma didžiai šventu vienoj šalyje, kitoj negauna jokios godonės. Taip "zebu," kupruoti galvijai Indijos, kurie yra taip šventi, kad tos šalies žmogus velyk mirs badu negu valgys jų mėsos, Amerikoje yra auginami netik del kepsnių bet juos priverčiama sunkiai dirbti, vieton paprastų jaučių.

Texas valstijoj šių "šventų" bulių randasi į 3,000 ir sakoma, kad jų bandoma vis daugiau ir daugiau priveisti nes joki gyvuliai netaip užsimoka veisti kaip jie. Jie nesibijo paprastų galvijų ligų, ir yra daug greitesni ir kartais drutesni negu kitokių veislių galvijai. Sumaišyti su kitom parinktom veislėm, iš jų išeina puikiausi galvijai pasaulėje.

VIETOS ŽINIOS

Geri laikai ištuština kalėjimus.

Worcester pavieto kalėjimų perdėtiniai sako kad pra eituose keturios dešimtis metų, dar niekad nebuvo tiek mažai kalinių kaip dabar. Kalėjimai kur ant ilgiau nuteisti kaliniai laikomi yra kuone tušti. Priežastis to yra kad darbai visame paviete taip puikiai eina.

Streikas neturėjo jokios veikmės.

Streikas mašinistų Cromp ton and Knowles Loom Works nuėjo niekais. Taip nutarė valstijos Komisija Susitaikinimo bei Arbitracijos. Ši komisija nutarė, kad "biznis" minėtos kompanijos tebeina normališku budu— lyginai taip kaip kad nebutų streiko. Delto streikieriai, sulyg šio nutarimo, pralaimėjo.

Kova tarp austrų ir lenko.

22 d. balandžio du austrai, Carl Roman ir Sam Solas susiginčijo apie dabartinę europinę karę su lenku, Sam Wallack.

Ginčas buvo karštas, ir dar toli gražu nepabaigtas, kad reikėjo vyram persiskirti. Per Velykas, austrai atėjo į namus Wallacko, tolyn varyti ginčą. Šį kart kova su žodžiais pavirto į kovą su kumščiom, stiklais, peiliais, kas tik pasisuko po ranka. Pirm negu policija atvyko daugybė Wallacko rakandų buvo suskaldyti; Wallack pats turėjo veidą ir rankas supiaustytas, Romano veidas buvo prakirstas o Salos galva buvo gerai sudaužyta. Visi trįs "karciviai" nugabenti kalėjiman.

Miesto išlaidos sumažėjo.

Išlaidos visų šio miesto valdybos departmentų per Kovo mėnesį, 1916 buvo $150,406.84 mažiau negu per tą pat laiką metai atgal.

1916 m. išlaidos siekė $425,165.42 o praeitų metų išlaidos buvo $575,572.26.

LSS. vietinė kuopa loš "Blindą."

Worcesterio LSS. 40 kuopa ketina 6 d. gegužio Tuckerman svetainėje pastatyti scenon gerai žinomą dramą "Blinda." Tarpais veiksmių bus deklamacijų, dainų ir instrumentališkos muzikos.

LIETUVIŠKA BARZDASKUTYKLA.
(BARBER SHOP)

Šiuomi pranešu savo kostumieram kad aš perkėliau savo barzdaskutylą nuo 152 Millbury gatvės ant numero 138 Millbury gat. Ir kurie dar nebuvot atsilankę pas mane, kviečiu ateiti o darbą gausite pirmos klesos.

Motiejus Zizis
138 Millbury St.
Worcester, Mass.

PARSIDUODA PIGIAI
"baby carrage" ir gesinis pečius. Kreipktiės:
9½ Bradley, (ant 4-tų lubų)

FARMOS!!!!
Mažos ir didelės farmos parsiduoda geroms išlygoms
A. BLAŽYS
13 Millbury St.
Worcester, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS.

ooOooOoo

APIE MOTERIS.

Kansas turi 453,143 moterų turinčių balsavimo tiesas.

New Yorke moterim žvėjotojom nereikia turėti "license."

21nuošimtis darbininkų Suv. Valstijose yra moterįs.

150 tukstančių merginų yra reikalaujama Londone užimti vien ofisuose vietas vyrų išėjusių į karę.

Moterų padėjimas Babilonijoj.

Molio lentelės su parašais atrastos griuvėsiuose Babilonijos, kurias tulam Amerikos profesoriui pasisekė išskaityti ir suprasti, duoda labai interesingas žinias apie moterų padėjimą garsiame Babilon mieste beveik 4 tukstančiai metų atgal.

Pasirodo, kad Babilono moterįs turėjo gana augštą vietą visuomenėje, ir kuone lygias tiesas su vyrais. Abelnai, jų legališkas stovis buvo geresnis negu kada vėliau iki šiam 20-tam šimtmečiui.

Vyrai turėjo žmoniškai apsieiti su pačiom. Tie kurie buvo žiaręs, turėjo užmokėti sunkias bausmes. Moterįs galėjo valdyti savo turtus ir buvo priimamos kaipo raštininkės ir darbininkės visokiose pramonės įstaigose. Kas svarbiausia, jos gavo tokias pat algas kaip vyrai, del to pat darbo.

Lygus darbas bet ne lygi mokestis.

Kuomet Philadelphia įsteigė mokslaines dėl vaikų ir mergaičių kurie turi savo duoną užsdirbti — t. y. mokslaines kur jie galės mokytis ne darbo valandose 1900 vaikų ir 1901 mergaičių įsirašė į šias mokslaines. Kuomet mokytojų buvo reikalauta, vyram mokytojam pasiulyta $1,500 kaipo didžiausia alga o moterims $1,200 ant metų.

Mergaitės ir vaikai mokysis tų pačių daiktų, mokytojai kurie juos mokys turi turėti tą pat mokslo laipsnį —bet ta lygybė dingsta kuomet prieinama prie algų klausymo; moterim negalima tiek mokėti kiek vyram!

Obuolių-kiaušinių pajus.

Vieną didelį puoduką obuolių košės; vieną puoduką cukraus, žiupsniuką druskos, trynius dviejų kiaušinių, gerai išplaktus, ir du dideliu šaukštu ištarpinto sviesto. Turėk gatava pajaus blėtą, kurioj įdėta apatinis tešlos lukštas. Įpilk virš paduotą mišinį ir kepk vidutiniai karštame pečiuje. Tada plak baltymus dviejų kiaušinių iki bus stipręs. Įdėk pamažu 2 šaukštu "powdered sugar" ir kelis lašus citrinų sulčių. Uždėk mišinį ant pajaus viršaus, vėl įdėk į pečių ir kepink per kelias minutas, iki viršus bus parudęs.

Obuolių košė padaryta kaip "apple sauce", tik be cukraus. Reiškia, nulupk keletą obuolių, išimk sėklas ir supiausčius į mažus šmotelius, virink iki bus minkšti. Tada sugrusk obuolius ir nusunk, jeigu yra perdaug skystimo.

Šiokolado Pautienė.

Užkaitink viršuje dubeltavo puodo du puoduku pieno; tada pridėk pusę puoduko cukraus ir kaupiną šaukštuką kakao (cocoa). Gerai sumaišyk. Tada ištarpink kaupiną valgomą šaukštą "corn starch" dviejuose šaukštuose šalto pieno. Pridėk prie pieno dubeltame puode. Viryk per penkias ar daugiau minutas. Nuimk nuo ugnies ir pridėk gerai išplaktą kiaušinį. Kuomet visai atšals, įmaišyk šaukštuką vanillos.

Nepaprastai geras valgis mažiem vaikam.

KAIP NAUJAI UŽGIMĖ.

Taip tai jaučiasi p. ir ponia A. Soltis po vartojimui Trinerio American Elixir Karčiojo Vyno. Skaityk šią gromatą.

Brangus Ponas Triner!

Pereitą mėnesį aš rašiau jumi kad po vartojimui jusų gyduolių pastebėjau tikrai pasekminga rezultatą. Delto aš rašau kelias eilutes kad jusų American Elixir Karčiojo Vyno pasirodė mums naudingas abiem su pačia ir persitikrinom, kad naujai užgimėm ir tariame dėkinguma.

Audy ir Ros Soltis
Rogers mine, Iron River, Mich.

Triners American Elixir Karčiojo Vyno atnaujino visą sistema, prašalina silpnumą, priduoda nauja spėką; negadina organizmo bet sudrutina ir sušildo iki naturališkam darbštumui. Kaina 1 dol. aptiekose, oJs Triners Mfg. 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kada reikalausi gero linimento nuo sutynimo, pailsusių muskulų, skausmų ir t.t. prašyk Triners liniment'a— kaina 25 ir 50 c. per pačtą 35 ir 60 c.

PRANEŠAME
jums lietuviai, kad mes uždėjome puikias maudynes. Atdaros Seredoje, Ketverge, Pėtnyčioje ir Subatoje. Meldžiame visus lankytis, geras patarnavimas.
J. KANTEREVIČIA
26 Ward Str. Worcester, Mass.
(17,18,19,20)

LANGLOIS CO.
Plaukų svičiai ir plonų plaukų 36 svičes vertos po $6.98, dabar $3.98. 30 svičes vertos po $5.00 dabar $2.98; $5.00 setas šukų dabar tik $2.39; $3.00 sėtas šukų dabar tik $1.98. $5,00 laikrodžiai— $3.98, $3.00 laikrodžiai— $1.98,. Auksiniai bracletai $1.98, 50 bracletai 15 c. grino aukso. Nužemintos kainos pančekų ir skrybelių.
175 Green st.
Worcester, Mass.

MOTERŲ ATYDAI!
Moterįs, o ypatingai merginos, jeigu nenorite mokėti dvigubus pinigus štoruose už dreses ir kotus, tai nusipirkite audeklą ir atsineškite pas mane. Siuvu pagal naujausią madą ir nebrangiai.
M. Paulauskienė
92 Perry ave. Kampas Stone st.
(ant antrų lubų) Worcesteryje.

REIKALINGAS vaikynas dirbti aptiekoje, mokintis kartu aptiekorystės darbą, vaikynas turi mokėti Lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Nesenesnis kaip 25 metų.
JOS. BUINICKIS
Aptekorius
98 Millbury st. Worcester, Mass

PARSIDUODA PIGIAI
Farma 40 akrų gana dirbamos ir miško su namais, pačiam miestelyje prie fabrikos, prekė $1000
Dveji namai po dvi familijas rendos neša $409 į metus, perkė $3625; labai geram padėjime.
JONAS BUROKAS
Farmų-Namų Agencija,
12½ Millbury st. Worcester.
(16-17)

LOUISIANOS ŽEMĖS
Dabar geriausias laikas įsigyvendinti sau ukę, kada žemė yra pigi. Aš turiu prirengtos žemės ir neprirengtos nuo 8 dol. už akrą iki 15 dol. Įmokėti galima vieną ketvirtą dalį reštas lygus metiniai išmokėjimai, šeštas nuošimtis paluko. Rašykit man kas norite pirkti ir klauskit A. Žemaičio, kuris čia jau apsigyvenęs.
B. M. STOVALL
Dodson, La.
(18)

DIDŽIĖ NAUJIENA WORCESTERIEČIAM!

"BLINDA"
ARBA ŽEMAIČIŲ RAZBAININKAS
4 veiksmų ir vieno paveikslo drama
BUS STATOMA SCENOJ L. S. S. 40 KP.
Subatoj, 6 d. Gegužio-May, 1916 m.
TUCKERMAN HALL,
8 Tuckerman Street, Worcester, Mass.
(Toj pačioj vietoj, kur rudenyj lošė "Nihilistus")
Svetaine bus atdara nuo 7 val. Lošimas prasides nuo 8 val. vakare.
Tarpais griežš geriausia Worcesterio muzika, taipgi bus dainos.
Todėl kviečiame visus Worcesteriečius atsilankyti ir pamatyti ši istorišką baudžiavos laikų veikalą. O mes esam persitikrinę, kad busite visi užganėditi šiuo veikalu, nes jame bus gana daug juokų ir liudnumų.
Įžanga Ypatai, 25c., 50c., ir 75c.
Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti L. S. S. 40 KP. T. KOMITETAS.

FARMOS
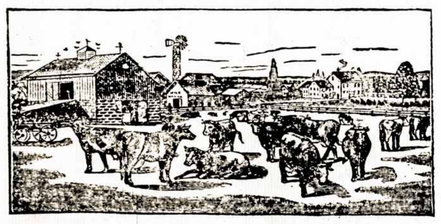
FARMOS

Mes turim daugybę farmų ant pardavimo, didelių ir mažų, su išdirbta žeme, triobomis, ir sodais. Taipgi turim su visai farmų įrankais, mašinomis, gyvuliais, ir gatavu bizniu. Daugiausiai farmų turime Bostono, Lowellio, ir Worcesterio aplinkinėse, kur farmeris lengvai gali parduot visokius produktus ir gaut gerą užmokestį. Norėdami dažinoti plačiau apie Mass. farmas rašykit tuojaus o mes prisiusim farmų surašą.

Mes taipgi parduodam namusSouth Bostone ir apielinkėse. Turime namų su mažu įmokėjimu o dideliu uždarbiu.

Su virš minėtais reikalais ateikit ar rašykit ant šio adreso.

A. ŽVINGILAS,
26 Broadway, South Boston, Mass.

GELEŽINIAI NAGAI

Parašė Arthur Stringer. Sulietuvino Erdvilas

KETVIRTA DALIS.
Vardas ir žaismė.

Legar galėjo buti pilnai užsiganėdinęs su savo rytmečio darbu. Tuom tarpu įveiktas kas link vieno dalyko, jis susyk buvo pradėjęs kitą.

Šį kart, jis atakavo tiesiog Enoch Golden namą. Įsiveržęs tenai per tam tikrą skylę angliams leisti, pirm negu dar namo tarnai buvo pabudę, jis buvo tykiai nuėjęs augštyn iki pasiekė kambarį kur kuparai laikomi. Per plyšį duryse šio kambario, jis staiga patėmijo kitą ypatą, taip tykiai kaip jis pats artinantis prie durų Goldeno kambario. Ši antra ypata dėvėjo juokiančiąją maską. Priėjęs duris, maskuotas žmogus prilibdė ilgą popierą ir tada greitai, slaptingai pradingo. Tada Legar pats prisiartino prie popieros ir skaitė:

Enoch Golden: Tamsta mane labai apvilei. Nežiurint mano prasergėjimo, Tamsta vis spaudi varguolius ir blogai vartoji savo galybę. Tamstos dukteris yra išgelbėta iš Legaro nagų, ir tinkamam laikui atėjus, bus sugražinta Tamstai. Bet tas laikas neateis, kol Tamsta nepermainysi savo pobudį. Delto kol vis turi progą, naudokis ja, padaryk ką nors gero!

JUOKIANČIOJI MASKA".

Legar atsargiai išskaitęs šį žingeidų persergėjima, nusijuokė ir pridėjo apačioje:

"Kaipo mažą ženklą mano neužsiganėdinimo, aš paimu Tamstos 50,000 dolierių iš sklepų Third National Bank, už ką aš jum dabar širdingai dėkavoju"

Dešimts minutų vėliau, Legar jau buvo išbėgęs iš namo ir skubinosi automobiliuje į pietus, kad pasiteirauti su savo sėbrais kas link pavogimo Goldeno pinigu iš Third National Bank.

Juokiančioji Maska, tuo tarpu buvo užsiėmęs savais reikalais. Jis buvo išgelbėjęs Margory Golden nuo Legar, bet jam atrodė neišpasakytai sunku ja davesti į saugia viena dienos šviesoj; kad išrišti šį problema, jis turėjo taip elgtis kaip pirmiausiai pasitaikė. Delto jis nuėio nuošaliu takeliu, palei kurį pusiau kalnyje stovėjo parako pašiurė budavojimo kontraktieriaus. Gale tunelio, kuris ėjo per šį kalną radosi drutas kambaris del pavojingų eksplioduojančių medegų. Jis buvo užrakintas dubeltava spyna, bet ta rodos nebuvo kliutis del Juokiančiosios Maskos, nes į penkias minutas, pasidarbavus su tam tikrais raktais, duris paslėpto kambario buvo atidarytos. Kartą įėjęs vidun, jis gerai pažiurėjo viską ir paėmė

Maskuotas žmogus.

keletą mažų cilinderių, apdengtų lyg ir taukuotu popieru. Bet jis neišaiškino mergaitei, kuri buvo su juomi, kad šie taukų plėtmai buvo padaryti medegos vadinamos nitroglicerinu; jis taipgi neišaiškino jau ir taip įbaugintai mergaitei, kuomet jo darbas buvo užbaigtas, kad sumazguota virvė kybanti ties įėjimo tunelio buvo suvienyta su trenkiamosios rugšties druskos kapsulais, kurie buvo padėti ties jo paslaptos minos. Bet jis žinojo gerai, kad reikėjo buti prisigatavojęs prieš tokias ypatas kaip Legar ir jo sėbrai.

— Dabar, tarė maskuotas žmogus, aš noriu, kad Tamsta čionai pasiliktum iki aš sugrįžšiu.

Laukimas del jos išgelbėtojaus sugrįžimo mergaitei pasirodė netik nuobodus bet neramus. Ji pradėjo jaustis labai nekantri ir baimė ją paėmė. Tada, ji drįso net eiti takeliu į vietą kur tunelis atsidarė ant lyg ir lentynos akmens ir žvirgždų, pusiaukalnyje. Kalnas buvo labai apaugęs medžiais delto mergaitė nedaug klonio galėjo matyti. Bet vienok ji patėmijo, slenkant per klonio kelią didelį juodą automobilių. Kuomet automobilius išsisuko nuo kelio ir pradėjo eiti į krumų tarpą žemiau jos, ji manė, kad tai buvo jos išgelbėtojas, sugrįžtant prie jos. Bet kaip ji patėmijo penkis vyrus atsargiai išlipant iš pusiau paslėpto karo, ir nuslenkant per krumus, ji jautė, kad jie nesiartino ten kaip draugai. Ant valandėlės jos širdis lyg ir sustojo plakus. Tada ji vėl kvėpavo, nes ji matė, kad iie nėjo link jos, bet matomai iieškojo sau saugią vieta. Jie susirinko po keleta žemų aržuolų nedaugiau kaipo trisdešimts pėdų nuo jos ir pradėjo greitai kalbėti, visiškai nė nesapnuodami, kad ii radosi taip arti.

Bet mergaitės veidas staiga išbalo: ji išgirdo balsą, augščiau už kitus kalbantį — ir tas balsas ii gerai žinojo priklausė vien Legarui, jos didžiausiam priešui. Atsargiai eidama per krumus, mergaitė pasilenkė per briauną didelės akmens lentynos. Tada ji sustojo kvėpavus, nes patėmijo, kad besijudinant ji buvo paliuosavus žvirgždus ir kad galybė akmenų ritosi žemyn per kalną. Balsai žemiau mergaitės staiga sustojo ir į dar minutą ji išgirdo visus vyrus skubinantės per krumus.

Pirm negu ji galėjo pabėgti, Legar ir jo keturi sėbrai patėmijo ją ir visu greitumu artinosi. Jie apsupo ją, bet ji vienok nepasidavė lengvai. Ji priešinosi kiek galėdama, stovėdama su užpakaliu į didelį akmenį. Ir tik kuomet Legaro geležinė ranka suspaudė jos ranką, ji suspigo nesavu balsu.

Maskuotas žmogus einantis viršu kalno išgirdo tą spiegimą ir suprato kas atsitiko. Pilnu greitumu jis pradėjo bėgti, ir taip bėgdamas, šoko į tarpą Legaro ir jo sėbrų susirinkusių apie mergaitę lyg ir bomba paleista iš orlaivio. Bepuldamas jis pataikė į vieną suokalbininkų, nuversdamas jį per skardą. Jis kitą tuo pat keliu nusiuntė su gerai nutaikintu smugiu į žandą. Su trečiu netaip gerai nusisekė vienok, vartodamas japonų "jiu - jitsu" klasta jis ir tą stačia galva paleido į kruvą liuosų žvirgždų. Tik tada, Legar matydamas savo sėbrus krintančius kaip musės paliuosavo mergaitę ir išsitraukė revolverį.

Bet tą pat minutą, maskuotasis staiga pagriebęs mergaitę, lėkė tunelio atidarimo link. Jis jau buvo vidun, pirm negu Legar galėjo šauti. Pusiau vedantis, pusiau velkantis mergaitę per siaurą perėjimą, jis pasiekė paslaptą kambarį, pirm negu jo priešai galėjo paskui sekti. Bėgdamas per kambario duris jis pakėlė savo liuosą ranką ir dručiai patraukė galą kabančios virvės.

Patraukimas šios virvės turėjo staigas ir baisias pasekmes. Stebėtinas trenksmas pakratė žemę. Akmenuota pakalnė staiga pavirto į vulkaną iš kurio gerklės pasileido tonai žemių ir žvirgždų ir puolė į aidą atiduodantį klonį. Apačioje visų šių griuvėsių matėsi dar vis judinanti sąnariai Legaro ir jo sėbrų.

Bet maskuotas žmogus neilgai užtruko tėmyti šiuos raičiojimus. Paėmęs už rankos išblyškusią mergaitę, jis greitai išlindo su ja iš pusiau užgriauto tunelio išėjimo, užlipo kalną ir tada per akmenis ir krumus nusileido per kitą šoną kalno, kur buvo paslėpta jo automobilius.

* * *

Slapta Ataka.

Enoch Golden, netekęs to šalto abejutiškumo, ka jis pirmiau parodė, susijudinęs kalbėjo į savo advokatą, John Sibley, greitai pašaukta ant pasiteiravimo.

— Aš sakau Tamstai, tarė jis, — kas nors turi buti greitai nuveikta. Aš esmiu apsuptas priešais, kuriu aš negaliu susekti, kuriu aš net negaliu suprasti! Pirmoj vietoj yra šis maskuotas žmogus kuris ateina į mano namus ir prilipina grasinimus prie mano durų. Tada...

— Palaukit, pertraukė advokatas. — Ar kas nors ištikruju pamatė šį maskuotą žmogų?

— Taip, Wilson, mano tarnas, susitiko jį kaip jis išėjo iš koridoros. Tada, kuomet mano sekretorius, Manley, išsileido sugauti šį neprašytą svečia, jis rado tenai mergaitę su ilgu plosčiu, kuri rodos iš padangių iškrito. Ir ta mergaitė, Tamsta, buvo mano duktė, mano tikra duktė, kokiu nors stebuklingu budu išgelbėta nuo Legar.

— Ir ją atvedė čionai tas maskuotas žmogus?

— Taip, tas pats. Bent ji taip sako. Ir šis nepažystamasis, kuris man sugražino vienatinį daiktą, kurį aš branginu šioj pasaulėje, tą pat dieną išpeikia mano pasielgimą ir grąsina pavogti mano pinigus.

— Ah, bet tas grasinimas, kaip aš Tamstai darodžiau, tarė advokatas, — yra visiškai paikas. Tamstos pinigai yra taip gerai apsaugoti kaip galima. Juk jie guli plieno sklepuose Third National Bank!

— Bet aš Tamstai sakau, kad aš esmi apsuptas priešais, nežinomais priešais didelio drąsumo ir gabumo. Tas jau buvo aiškiai darodyta. Ir nors jie niekuomet neįbaugins manes vienok jie padarė mane atsargiu.

— Tai gal but geriausiai nueiti į Third National Bank ir paliepti jiem neišduoti pinigų pirmutiniam apgavikui kuris ten atvyks.

Third National Bank prezidentas, p. Stonington priėmė juos savo privatiškame ofise ir dažinojo nuo Sibley priežastį jų atsilankymo. Jis pasirodė taip netikintis į kokį ten nematomą pavojų kaip ir pats advokatas. Paspaudęs guziką, jis suskambino, pašaukė uniformuota tarną, ir prašė jo nuvesti atsilankiusius į bankos sklepus.

— P. Wells, parodykite musų klijentam, kad musų sklepai nėra padaryti iš minkštos popieros, paliepė prezidentas.

Tarnas juos nusivedė į bankos sklepus ir su pasididžiavimu išrodė tvirtas plieno sienas ir visokias įtaisas del apsigynimo nuo vagių. Enoch Golden lyg ir nusiramino.

Vienok, tą pačią valandą, tulas vienrankis piktadarys, rengėsi užpulti ant šios auksui tvirtovės, kuri išrodė taip neįveikiama. Du darbininkai uniformoje General Electric kompanijos neva ištyrinėdami apleista kabelio galeriją, ištikrųjų skubiai padidino vielų nuovadą, kuri buvo sujungta su šia galerija. Su elektrišku kasimo drilium jie vis gilyn ir gilyn įsikasė į žemę apačioj gatvės. Staiga jie išgirdo atsargų šauksmą ir milžiniškas geležies cilinderis buvo nuleistas per skylę gatvėj. Jiem buvo įsakyta atsargiai elgtis su šiuo cilinderiu ir jie tai darė, gerai žinodami, kad jis buvo taip sunkus, užtai kad buvo prigrustas eksplioduojančia medega.

Pats Legar, tuo tarpu, aprėdęs tulus jo sėbrus uniformom ir kepurėm su parašu "Western National Bank", padėio visą atidą atsakančiai parašyti vardą "John E. Stonington" apačioj mašina išdrukuotos papieros, ant kurios viršaus stovėjo parašas Third National Bank. Paskui, gavęs signalą, kad jo požeminiai darbininkai jau buvo itaikę cilinderį į vielu nuvada, jis nutaisė tam tikrą prie bombų vartojimo laikrodi ir sušankes savo pagelbininkus, atsistojo ties langų budinko nuo kur buvo aiškiai matyti augštas bankos granito

virvę nuo kojų, jo galva visai apkvaito nuo gazo dumų ir jis vos galėjo pastovėti. Kaip nors perėjęs per sklepą ant kojų ir rankų, jis pagriebė surudijusią dudą ir labai skaudžiai atsistojo. Jo drebanti ranka pasiekė galą dudos ir užsuko gazą. Bet tada jis krito it negyvas, kniupščias ant šiurkščių grindų.

Jis nežinojo kaip ilgai jis ten gulėjo. Jį pabudino garsas balsų išlaukiniame kambaryje, tarpe kurių girdėjosi riksmaś iniršusios moteries. Jis pasikėlė bent pusiau ir pagriebė plytą, kaipo ginklą.

Tada jis laukė, nedrįsdamas beveik nė kvėpuoti, kuomet duris atsidarė. Pirma ypata taip greitai įėjo į kambarį, kad Manley neturėjo laiko naudotis savo ginklu, pirm negu ateivys vėl pradingo tamsumoj. Bet dabar pasirodė tarpe gerai apšviestų durų antras žmogus; šis atsitupė žemai, laikydamas revolverį rankoje. Manley, gerai patėmijęs piktadarį, su visom jiegom paleido plytą tiesiog į jį.

Pasilenkęs žmogus puolė be žodžio. Bet tuo pat laiku, pirmas piktadarys, giliai įėjąs į kambarį užžiebė degtuką. Pamatęs kur jis randasi, Manley pagriebė sunkią kerosininę lempą kuri stovėjo arti, ir paleido ją į pirmo piktadario galvą. Žibalas ir stiklai pasipylė ant žmogaus, kuris krito į sieną.

Bet Manley nelaukė pamatyti pasekmės jo užpuolimo. Šokdamas prie durų, jis pagriebė revolverį iš rankų pusiau apkvaitusio žmogaus ant slenkščio ir skubinosi prie išlaukinių durų. Bet šios durįs buvo užrakytos. Jis norėjo grįšti, pajieškoti kokio nors įrankio del sugriovimo durų, kuomet baisus trenksmas pasigirdo. Mat žibalas, aptaškęs žmogų su degančiu dektuku užsiliepsnojo, ir persisunkęs į kruvą visokių atmatų buvo pradėjęs gerai degti. Netoli šių atmatų stovėjo kruva medinių skrynių pilnų parako. Į labai greita laiką liepsna pasiekė šį paraką ir eksplioziją atsibuvo.

Pirm negu Manley visą tą gerai suprato, kitas bildėsis pasigirdo. Tai buvo vandenio užimas, ir Manley staiga žinojo, kad eksplioziją buvo sugriovus sienas sklepo, šale East upės. Baimė jį apėmė ant valandėlės. Tada, prišokęs prie vidurinių durų, jis bandė jas uždaryti. Tas nebuvo lengva ir jam dar vis besistengiant, pasigirdo balsas, stėbėtinai panašus į žmogaus balsą.

— Išleisk mane! šaukė balsas virš jo. — Išleisk mane! Čiupinėjant sieną, jo pirštai pataikė siauras geležines kopėčias. Pagriebęs kopėčias jis pasikėlė iš vandenio, kuris uždamas per sugriautą sieną, buvo užėmęs sklepą ir siekė kuone iki Manley'o pečių. Ant augščiausios kopėčių pakopos, jis rado drebančią kruvą plunksnų, dručiai laikančiąsi prie kopėčių, ir kalančią su snapu į lentas lubų.

Žaibo greitumu, Manley irgi sudavė su pečiais į šias lentas. Braškėjimas lužtančio medžio pasigirdo ir į dar minutą, jis, pasigavęs papugą, išlipo per sulužusias lentas.

David Manley, ačiu paukščiui, buvo atgavęs laisvę.

* * *

Likimo Skaitlinės.

Margory Golden vienų vieną josios tėvo knygruimyje bailiai dairėsi aplinkui didelį kambarį, lyg ir bijodama kad kokia nauja baimė neužkluptų ant jos iš tamsių kampų. Ji buvo įbauginta netik stebėtinu pradingimu David Manley, bet taipgi manymu, kad ji buvo iš visų pusių apsupta baisiais priešais.

Jai besėdint tenai, giliai užsimaščius užėjo staiga mintis, kad turėjo rastis išdavikas tarp didelio skaičiaus tarnų jos tėvo name. Bet gerai apmislinus, ji negalėjo nuteisti kuris iš jųjų butų ta išgama — juk rodos bent paviršiui, visi buvo taip ištikimi. Ji atsiminė, kad dar neperseniai, ji neužsitikėjo nė pačiam Manley — neužsitikėjo šiam geram, rimtam draugui, kuris nudavė esant taip lengvaširdis. Daugelyje daiktų ji nebuvo atvira su jiom. Paveizdan, kas link Tito, tos žingeidžios žalios papugos. Ji nebuvo pasakius Manley'ui, kad tas paukštis, netikėtai atrastas paukščių krautuvėje, buvo jos senas draugas, draugas tų nelaimingų dienų praleistų Pelėdos Lizde. Apmislinus visą tą, ji giliai atsiduso. Tada paėmus svarbias popieras nuo rašomojo stalo, ji atsigrįžo prie bankspinties, į kurią ji buvo pamiršus juos sugražinti.

— Dvidešimts-viens, trisdešimts, keturiosdešimts du, šešiosdešimts, ji atkartojo, atsimindama tėvo pamokymą per telefoną. — Priešai ir atgal ir priešąi ir atgal antru kartu, reikia sukti, nes spyna turi keturių judėjimų ciferblatą, nors tik Dieyas žino ką tas reiškia.

Bankspinties durįs, išpildžius skaitlinių kombinaciją, atsidarė, ir rądus vidurinį stalčių virš kurio parašytą "P" ji padėjo ten popieras. Jos ranka dar vis radosi ant bankspinties durų, kuomet telefonas suskambėjo. Mergaitė nuėjo prie stalo ir paėmė telefoną.

— Ar tu žinai kas kalba? klausė balsas, kurį išgirdus, šlurpuliai perbėgo per mergaitės kuną. Klausymas buvo dar du kartu atkartotas, pirm negu ji atsakė, bandydama kaip galint sustiprinti drebantį balsą:

— Taip, tai Legar.

Per telefoną ji išgirdo jo pekliška juokimą.

— Aha, tai tu pažysti balsą. Nu tu dar geriau pažysti to balso savininką. Tai klausyk ką aš turiu tau pasakyti. Aš turiu tavo draugą Manley, ir jis dar ilgai bus mano rankose. Ir jei tu nenori, kad jis išeitų iš čia su jo dailiu veidu amžinai sugadintu, tu turi daryti ka aš tau pasakysiu. Suprantį? aš jam uždėsiu didesnius randus negu man buvo uždėta, jei tu bandysi mane apgauti šiame dalyke!

— Ko-kokiame dalyke? paklausė staiga pabalusi mergaitė.

— Už lygiai pusės valandos, aš [illegible] kad tu ateitum ties Kareivių Monumento ([illegible]paduotum man popierą. Toj popiera randasi kur nors tavo tėvo bankspintyje. Tai yra pusė žemlapio su plačiais paaiškinimais, ant keturkampio šmoto geltono manilla popiero. Ar supranti?

— Bet kaip-gi aš pažysiu šį popierą? klausė įbauginta mergaitė, bandydama užtrukdyti piktadarį.

— Tai yra žemlapis, pusė žemlapio Priešvėjinės Salos. Nes senas Golden nebuvo taip kvailas kaip jis atrodė, atsakė Legar vėl pekliškai juokdamasis. — Jei tavo tėvelis butų gavęs mano pusę žemlapio kiek metų pirmiau, jam nebutų reikią kasti per dešimts metų per pieskas, jieškodamas auksoj. Dabar jau mano proga, ir aš noriu to popierio. Ir jei tu nenori, kad tas gražusis sekretorius su rištų namon netekes viso savo gražumo, tu man paduosi tą žemlapį į pusę valandos. Pasakyk greitai, Ar išpildysi mano pareikalavimą? Valandėlę tik, mergaitė tylėjo, sunkiai kvėpuodama.

— Taip, aš atnešiu popierą, ji galutinai atsakė. Tada ji sėdėjo per kelias minutas nėnesijudindama. Paskui, lyg ir nutarius ką, ji vėl paėmė telefoną.

— Aš noriu kalbėti su policijos viršiausioms kvatieroms, tarė ji. Ir į dar minutą ji aiškino policijai apie Legaro vėliausius grąsinimus, ir prašė, kad jei pagelbėtų tuos grąsinimus ant niek paversti. Tada, vėl per kiek laiko giliai pamaščius, ji nuėjo prie bankspinties ir pradėjo greitai jieškoti reikalauto popiero.

Galutinai ji atrodo ji tarpe daugelio kitų popierų apie Priešvėjinę Salą. Tai buvo ištikrųjų tik pusė salos žemlapio, kaip Legar buvo sakęs. Tai pamačius, ji nutarė pašaukti visus tarnus, ir persergėti juos, kad gerai saugotų namą prieš vidurnaktinius užpuolimus. Ji jau buvo uždėjus pirštą ant skambučio, kuomet staigus pasijudinimas konors užpakalyje jos, išgazdino ją. Greitai atsigryžus, ji pamatė randuotą Legaro veidą.

— Aš neesmiu priimnus svečias, aš tą gerai žinau, tarė Legar pasityčiodamas. — Bet, supranti, tavo mėlynsiuliai draugai galėjo netikėtai perškadyti musų susitikimą ties Kareivių Monumentu, delto aš velyk čionai atėjau!

Mergaitės pirštai, kuomet ji pamažu traukėsi prieš Legarą, dručiai laikė geltoną Manilla popierą. Bankspinties durįs, ji pamatė, dar vis buvo atdaros. Bet ne ta mislis ją labiausiai vargino. Ji užvis labiau bijojo, kad jau buvo pervėlu išgelbėti Manley nuo pavojaus, kuris jam gręsė. Jai vis besitraukiant nuo Legaro, staiga suskambėjo telefonas.

— Atsakyk tam telefonui! paliepė šiurkščiai Legar.

Mergaitė paklausė. Į dar minutą, rodos, kad didelis akmuo buvo nuristas nuo jos širdies ir ji atgavo visą savo drasumą. Nes balsas kuris kalbėjo per telefoną, priklausė Manley'ui. Ir Manley pranešė, kad jis buvo liuosas, ir taip greitai sugrįžš namon, kaip ratai galės ji atvežti.

—Kas ten kalbėjo? rusčiai paklausė Legar, giliai neužganėdintas šiuom netikėtu atsitikimu. Bet linksmą naujiena buvo suteikus mergaitei didelį drasumą. Nieko neatsakydama, ji staiga griebėsi prie skambučio, manydama dasišaukti pagelbos. Ir kartą sugražinus svarbią popierą į bankspintį, ji daugiau nieko neturėjo bijoti nuo Legaro. Delto, kaip jis šoko ant jos, numušti ranką nuo skambučio, ji matė, kad reikė greičiausiai bėgti prie bankspinties.

Bet Legar taipgi nesnaudė; be jokio žodžio, jis pasileido paskui ją, ir jo geležiniai nagai buvo tuoj giliai suleisti jos drapanose.

— Duok man ta žemlapį! suriko jis žvėrišku balsu. Bet to Margory Golden nemanė daryti. Ji kovojo su visom savo jėgom, žinodama, kad pagelba pribus į bile minutą. Bet Legar, pagriebęs ją už gerklės, metė ją ant bankspinties durų, pakratė ją kaip katė pelę, pagriebė geltoną popierą iš jos rankų, ir tada, visom jėgom trenkė ją į viduri bankspinties ir su šauksmu it vilko staugimu, uždarė dideles plieno duris. Tuo pat laiku pasirodė tarpe knyg-ruimio durų Wilson, tik pusiau apsirengęs. Legar pirma apsuko ciferblatą, visiškai užrakydamas duris bankspinties, pirm negu jis atsigrįžo sutikti išsižiojusį tarną. Tada, išgirdęs dar daugiau žingsnių artinantis, jis parmetė Wilsoną su kumščios smugiu, ir pasileido per tamsius kambarius ir koridorius, iki pasiekė tam tikrą langą, kurį greitai atdaręs, jis nusileido į gatvę. Tenai jis tekinas bėgo į vietą, kur po šešėliu didelių medžių, stovėjo juoda limousina. Visai užduseęs, jis parpuolė ant vežimo minkštos sėdynės.

Bet jis nespėjo tai padaryti, kaip maskuota ypata, susitraukusi kampe, šoko ant jo ir prispausdama ji prie sėdynės, ištraukė popierą kurią jis laikė rankoje.

— Aha, maloniai tarė Juokiančioj Maska, — ir vėl mudu susitikom. Kaip man linksma su tavim laiks nuo laiko pasimatyt! Tai sakydamas, maskuotas žmogus nušoko nuo automobiliaus ir pradingo. Legar, negalėdamas nė žodžio ištarti, taip staiga tas viskas atsitiko, gulėjo lyg apmiręs.

Tuo tarpu, namuose Enoch Goldeno buvo didelis triukšmas. Wilsonas, galutinai pasikėlęs nuo grindų, ir atgavęs sąmonę, nesavu balsu šaukėsi pagelbos. Visi kiti tarnai pribuvo ant jo šauksmų.

—Vaje, vaje, aimanavo Wilson, — panelė Margory yra užrakinta bankspintyje ir nieks iš mųs nežino kaip ją atidaryti!

Visi tarnai tik klausė su išsigandimu, Galutinai viens iš jų sušuko:

— Pašaukite policiją! Telefonuokite!

— Taip, taip, policiją! tarė Wilson, ir buvo paėmęs telefoną drebančiom rankom, kuomet išlaukinės durįs atsidarė ir David Manley, su papuga ant rankos įėjo vidun.

— Na, ir kas čia darosi? klausė jis.

— Tai panelė Margory, atsiliepė drebantis Wilson.

— Na, ir kas darosi su panele Margory?

— Ji yra užrakyta bankspintyje, ir niekas nežino kaip tą atidaryti!

— Ak, Dieve! sušuko Manely, kaip į akmenį pavirtęs. Tada, prašalindamas visus tarnus, jis šoko prie bankspintos durų ir pradėjo sukinėti ciferblatą.

— Tylėkite tenai! šaukė jis, visa jo atida atkreipta ant neaiškaus braškėjimo spynos. Bet papuga, nes tai buvo ji kuri perškadijo Manleyui, dar labiau rėkė, žiurėdama viena akia į lubas.

— Dvidešimts viens—trisdešimts keturios dešimtis du — šešios dešimtįs! šaukė ji vienuodu balsu.

Manley staiga apsigrįžo.

— Dėl Dievo meilės, ko ta papuga nori?..... Palaukite... tai turi but... Bet vieton užbaigus sakmę, jis atkartojo paukščio žodžius.— Dvidešimts-viens, trisdešimts, keturios dešimts-du, šešiosdešimts.

Tada jis vėl atsigrįžo prie bankspinties ir pradėjo sukinėti ciferblatą pagal papugos paduotos skaitlinės. Galutinai, visai išbalęs, drebančia ranka, paspaudė rankeną. Tarnai lyg į stulpus pavirtę laukė kas bus.

Labai povaliai, milžiniškos duris atsidarė. Staiga viena iš tarnaičių, Celestina, puolė ant grindų, apalpus. Bet nieks neatkreipė į ją atidos, nes Manley, kuris buvo įšokęs į bankspintį sušuko:

— Viskas gerai! Dar ji gyva! Tik atneškite vandenio ir ji tuoj atsipeikės!

(Toliaus Bus)

Juokai.

Iš mano praeities.

(Tąsa)

Girioje.

Įėjęs giliau į girią pasijutau gana kėblam padėjime ir mano gyvastis kaip ant kuolo kabojo nes tarpe medžių augo daugybė krumų iš kurių girdėjosi tai uodų zurzėjimas, tai paukščių su snapais į medžius barškinimas, tai overės riešutais mėtymas, kas manyje pagimdė gana didelę baimę. Ant galo taip ji man įkirėjo kad nesurasdamas kitokio budo nutariau prisigirdyt. Bet matyt dar ne laikas buvo mirt nes niekur negalėjau surast vandenio o mažoje balutėje, kurią užtikau, niekaip to padaryt negalėjau, nes taip visai negili, kad kitaip nebuvo galima kaip tik kniupščiam atsigulus suži not smoką. Bet kadangi kniupščias nebuvau pratęs gulėt, tai turėjau verstis kitaip. Man besivartant visas vanduo išdžiuvo, o aš likau taip purvinas, kad sunku butų surasti purvinesnė kiaulė. Matydamas kad iš to mano darbo nieko neišeis, mečiausi tai daras, o leidžiausi eit tolyn į girią kur tikėjausi surast kraštą. Jau baimė buvo visiškai išnykus, vien girdėjau savo dantų barškėjimą, kuris paėjo nuo didelio peršalimo po tai nenusiseku siai maudynei. Beklaidžiojant tarp medžių ir krumų taip sudraskiau savo drapanas, kad bučiau tikęs į kanapes už baidyklą del žvirblių. Bet ant to visai neatbojau, vien maščiau kaip išeit iš šios užkerėtos girios. Mano žingsniai darėsi kas kart mažesni ir bile valandą galėjau pult ir užmigt amžinu miegu. Pagalios netikėtai patėmijau, kad tam krašte į kurį ėjau vis darėsi šviesiau o netrukus pamačiau ir kraštą girios kas man pridavė tiek jiegos kad netik žingsniu bet tekinas išbėgau į pagirį iš kur matėsi lygus dirbami laukai taipgi nepertoliausia ukininko triobos.

(Toliaus Bus)

KO JAM TRUKO.

Sunus mano gaspadinės,
(Čionai gimęs—amer'konas)
Vieną kart išsidabinęs,
Statėsi kaip didis ponas:

—Hm... marškiniai muslininiai,
Žiedas žiba deimantinis,
Kelnės, bruslotas,— šilkiniai,
Laikrodėlis-gi auksinis.

Taip, jau rodos butų puiku,
Tiktai dar čionai ko truksta,
Bet atspėti labai sunku.
Pasakykit ko man truksta?

Aš tuojaus nė negalvojęs,
Ant jo klausimo taip paiko,
Atsakiau ranka pamojęs, —
Brol, tau truksta proto sveiko.

Hocus Focus.

Viską ima.

Rusiškas kareivis:— Žydelka, ar jus girdėjote,— musiškiai paėmė Erzerumą...

Žydelka:—Ui, ką jie nepaimtų?.. Jie viską paima... Aš turėjau vieną žasį del "Kučkų" ir mažą kubiliuką, o jie man ir tuos paėmė.

MOTERŲ LIGOS.

Daugeriopos. Jos žino per kiek kančių jos turi pereiti. Naturališka kad jos jieškos gyduolių, kurios duos jomis pagelą. Delto tos tai priežasties Severos Reguliatorius (Severas Regulator) labiausiai reikia joms perstatyti nes jo gerumas geriausiai apsakytas tų, kurie jas vartoja. Poni James Geffert. Fairpoint, Ohio parašė mums:

"Aš jieškojau pagelbos daugelyje vietų bet niekas nepagelbėjo pakol nepamėginau Sever's Reguliatorių. Aš rekomenduoju visom moterims, kurios kenčia."

Kaina $1.00 visose aptiekose išsirašyk musu knygenlę "Sveikata Moterims".

W. F. SEVERA, Co.
Cedar Rapids, Iowa.

Pranešimas HARTFORDIEČIAMS.

Pp. Bulotai ir p. Žemaitė kalbės Hartforde, pėtnyčioj, 12 d. Gegužio, 7 val. vakare, svetainėje **Conways Hall**, Hartford, Conn.

BALIUS IR ŠOKIAI!

Rengia Birutės Pašelp. Drja, atsibus Subatoj, 13 d. Gegužio (May), 1916 m. svetainėje **Father Mathew's**, 120 Green str. Pradžia 7:30 val. vakare. KOMITETAS.

"Geležiniai Nagai" bus galima pamatyti Bijou Teatre, 24 Millbury St.; Seredoj, Gegužio=May 10, d. 1916 m.

BIJOU TEATRE, 24 MILLBURY STR.

Gegužio-May 4 dieną š. m.

Bus rodoma

"Nadia Užsitarnavimas Nusidėjimų"

Labai Įdomu! Įžanga 5 Centai.

International Correspondence School of Scranton, Pa.

Pastatyta Buynickio aptiekoje, 98 Millbury st. sią savaitę, naudai tų, kurie nori apsipažinti su įvairiom mokslo šakom. Worcesteryj yra 1237 mokiniai imantie lekcijas šioj mokslainėje ir mokinas liuosose valandose nuo darbo. Kiekvienas atsilankykit ir susipažinkite su įvairioms mokslo dalimis: Agrikultura, Architektura, Automobil, Chemija, Civil inžinerija, rando darbu, komercija, piešimu, elektros inžinierija, elektroterepantija, angliškom šakom, garo inžinieriavimu, jurininkyste, pedagogija, publicistės ir tt.

Ofisas **516 Park Bldg.**
Worcester, Mass.

GERIAU NEGU LAUKTA.

P-nas John Firment iš Bowersville, Pa., narys ložos No. 181, P. S. K. J. rašo sekančiai: "Brangus pone Trinerį:— Dėkuodamas jums už jusų Linimentą, aš noriu pasakyti, jog aš net nesitikėjau, kad Trinerio Linimentas paliuosuos mane nuo skausmo nugaroje taip greitai. Aš turėjau skausmą nugaroje, ir kuomet joki pleisteriai nepagelbėjo, aš užsisakiau Trinerio Linimentą, kuriuo mano žmona ištrynė mano nugarą antrą kartą, aš jaučiausi daug geriau, o dabar aš galiu atlikti visus savo darbus, kaip pirmaiu. Todėl aš patariu kiekvienam įsigyti ir turėti po ranka. Trienrio Linimentas yra tai geriausis vaistas, jeigu žmogus jaučiasi turis reumatizmą, skausmą strėnuose, diegimą, sąnarių gėlima, sutinusius sąnarius, etc., Jį galima gauti pirkti už 25 c. ir 50 c. aptiekose; siunčiant pačta —35 c. ir 60 c.

Jeigu kartais turėtumet vidurinę ligą, butent— negrumuliavimą, prietvarą, stoką apetito, svaigulį, galvos skaudėjimą, sloginimą, vartokite Trinerio Amerikoninį karčiojo Vyno Eliksyrą. Visose aptiekose. Kaina $1.00. Jos Triner, išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

LANGLOIS CO.

Plaukų svičiai ir plonų plaukų 36 svičes vertos po $6.98, dabar $3.98. 30 svičes vertos po $5.00 dabar $2.98; $5.00 setas šukų dabar tik $2.39; $3.00 sėtas šukų dabar tik $1.98. $5,00 laikrodžiai— $3.98, $3.00 laikrodžiai— $1.98,. Auksiniai bracletai $1.98, 50 bracletai 15 c. grino aukso. Nužemintos kainos pančekų ir skrybelių.

175 Green st.
Worcester, Mass.

MOTERŲ ATYDAI!

Moterįs, o ypatingai merginos, jeigu nenorite mokėti dvigubus pinigus štoruose už dreses ir kotus, tai nusipirkite audeklą ir atsineškite pas mane. Siuvu pagal naujausią madą ir nebrangiai.

M. Paulauskienė
92 Perry ave. Kampas Stone st.
(ant antrų lubų) **Worcesteryje.**

LOUISIANOS ŽEMĖS

Dabar geriausias laikas įsigyvendinti sau ukę, kada žemė yra pigi. Aš turiu prirengtos žemės ir neprirengtos nuo 8 dol. už akrą iki 15 dol. Įmokėti galima vieną ketvirtą dalį reštas lygus metiniai išmokėjimai, šeštas nuošimtis paluko. Rašykit man kas norite pirkti ir klauskit A. Žemaičio, kuris čia jau apsigyvenęs.

B. M. STOVALL
Dodson, La.
(18)

LIETUVIŠKA BARZDASKUTYKLA.
(BARBER SHOP)

Šiuomi pranešu savo kostumieram kad aš perkėliau savo barzdaskutylą nuo 152 Millbury gatvės ant numero 138 Millbury gat. Ir kurie dar nebuvot atsilankę pas mane, kviečiu ateiti o darbą gausite pirmos klesos.

Motiejus Zizis
138 Millbury St.
Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Karaško; Suvalkų gub., Vizainio gmino, Leskauckų kaimo. Seniau gyveno Pittsburgh,, Pa., Jis pats ar pažįstami malonėkite pranešti.

Franas Karaška,
45½ Ellsworth st. Worcester, Mass.
(16,17,18,19)

Pajieškau dviejų pusseserių —Marijonos ir Juzės Astrauskyčių iš Kauno gub. Vilkijos vals. Čekiškių parap. Kliorės kaimo. Meldžiu atsišaukti.

Anėlė Buividžiukė,
149 Canant st. Gardner, Mass

Pajieškau Povilo Kizevičiaus iš Pajerio. Meldžiu jo paties atsišaukti arba žinančio apie jį man pranešti.

Jonas Ancas
85 N. Main Str. Pitston, Pa.

Pajieškau savo dviejų pusbrolių — Juozapo ir Antano Gricių, paeinančių iš Kauno gub., Telšių pav., Ilakių parapijos. Prašau jų pačių atsišaukti, arba žinančių apie juos pranešti.

Silvestras Milaskius,
1426 So. 14 str. Springfield, Ill.

Pajieškau pusbrolio Vinco Jasulionies; Grabučiškių sodžiaus, Rumšiškių vals., Kauno gub. ir pav. Jis pats ar pažįstami malonėkite pranešti.

Zigmas Jesulionis
15 Millbury st. Worcester, Mass

Pajieškau Domicėlės Dudavičiutės: Skraičionių kaimo. Pivašunų par. Trakų pav., Vilniaus gub. Ji pati ar pažįstami malonėkite pranešti.

Marijona Janusiutė
16 Meadow str. Northampton, Mass.

KAS PRANEŠ

Kur nuvažiavo Krisius Neviera; Vilniaus gub., Daugų par. Žvirždėnu kaimo, Diktas vyras, baltas, geltoni plaukai apie 5 pėdų 10 colių, auksinis dantys ant kairiojo šono. Jis prapuolė iš Worcester. su juom kartu žuvo mano 20 dol. auksinis laikrodėlis 30 dol. ir overkotis. Apsisaugokite ir malonėkite man pranešti —bus užmokėta.

Andrius Rozauskas
105 Washington st.
Worcester, Mass.
(16-17-18)

Juozapas Gilus pirko (Mackar Koobatian pardavė) dviejus po 3 tenementus namus po No. 35-37 North str. Kaina buvo $7000. Parsidavė per agentura

JOHN BUROKAS
12½ Millbury st. Worcester.
(18)

DETROIT, MICH. DIDELIS PIKNIKAS

atsibus **Subatoje, 20 gegužio, 2** val. po pietų. Parengė Liet. Lit. ir Moks. Dr-ia. Arbeiter Hall Darže, 215 Russell str.

Visus užkviečia KOMITETAS

PIGIAI! PIGIAI!

Parsiduoda forma 8½ akrų, 6 akrai daržo, gražus sodas, budinkai gana geri, 20 minutų nuo gatvekario ir Worcesterio miesto. Elektros šviesa,. Verta $2500, perka už $1800.

Parsiduoda 6 familijų namas po 7 rumus, šiluma, maudyklės, gazas, elektras, prie lietuviškos bažnyčios. Perkasi ant 12 procento. Atsiliepkite:

JOHN BUROKAS
Real Estate Agency,
12½ Millbury st. Worcester.
Tel. Cedar 2934.
(18)

KADA TU GIMEI?

Prisiųsk savo adresą ir kokiam mėnesy tu gimęs ir 10c. dėl prisiuntimo, o gausi knygelę, kuri pasakys tavo visą gyvenimą, kokis tavo talentas, kuom ir kada turi užsiimti, su kokia ypata apsivesti, kaip auginti kudikius pagal jų mėnesio planetą. Planetos daikte dėl vyrų ir moterų. Neužmiršk pažymėti mėnesį savo gimimo. Adresuok:

A. ŽVINGILAS,
P. O. BOX 3232, BOSTON, MASS.

PRANEŠAME

jums lietuviai, kad mes uždėjome puikias maudynes. Atdaro Seredoje, Ketverge, Pėtnyčioj ir Subatoje. Meldžiame visus lankytis, geras patarnavimas.

J. KANTEREVIČIA
26 Ward Str. Worcester, Mass.
(17,18,19,20)

Draugijų Reikalai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Literaturos ir Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už organą.

DRAUGIJOS VIRŠININKAI:
Pirmininkas K. Abyshell, 293 Greeley ave.
pirm. pagelb. J. Tribulas
Užrašų Raštininkas Jon. Vaitekunas, 204 Cardoni av.
Fin. Rašt. A. Stanislovaitis
Iždininkas M. Mazelis
Iždo globėjai: Juoz. Vaitekunas ir A. Mitrikas.
Tvarkdarys J. Latonas.

Mėnesiniai susirinkimai laikomi kas pirmas nedėldienis kiekvieno mėnesio, antrą val. po pietų; svetainėje "Dom Polski." Ant Forest ir kampas Chene st. Let. Liter. ir Mokslo Draugijos nariai maino knygas kas antrą nedėldienį kožno mėnesio savam knygyne, po No. 293 Greeley av. tarpe 12-kos ir 3-jų po piet. Knygiai: F. Milickis ir B. Išganaitis; knygino ižd. K. Jankus.

SHEBOYGAN, WIS.
Šv. Kazimiero Draugystės susirinkimas metinis esti 9 d. Balandžio, prasideda 12 val. dieną, Bažnytinėje svetainėje. Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas antrą nedėlią kožno mėnesio.
Pirmininkas— Andrius Kudirka 1121 Clara ave.
Sekretor. Juozas Auštrevičia, 1414 New York ave.

IŠMOK VOKIŠKAI

Ką tik išėjo iš po spaudos pradinio pasimokinimo vokiškos kalbos. Išaiškinta raidės, daiktai pasaulės, šalis miestai, žmogus ir dalis jo kuno, giminės, užsiėmimai, namai, rakandai, valgiai gerymai, drabužiai, metalai, gyvuliai, paukščiai, medžiai, vabalai, oras, laikas, tautos, budvardžiai, prieveiksniai prielinksniai ir t t. Pasikalbėjimai kelionėje, viešbutyje, krautuvėje, krasoje, restaurante; Kaip pasirašyti savo laišką. Gali mokintis žodis po žodžio turėdamas laiko iš ko turėsi didelę naudą ateityje. Nusipirk dabar. Kaina tiktai 35 c.

M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

NAUJA KNYGA
"VALKATA"
Ką tik išėjo iš spaudos. Tai yra labai puikus dramatiškas veikalas, kuris turi visiem patiktį. Šį veikalą siulom teatrų lošėjam, po 35 c. už ekzempliorių.
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Jeigu nori pajieškoti savo giminių karės išblaškytų, prisiųsk 15c. gausi gromatą pusiau vokiškai, pusiau lietuviškai ir blankas su konvertais į komitetus Tilžės ir Petrogrado. Siunčiant gromatą nereik registruoti.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
L. Savickas,
20 Oxford str.
New Britain, Conn.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk pasiškinimų. Dovanai
American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

GERI DANTIŲS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.
Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite
DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

KOPIJA.
Julius Pocius prieš Oną Pocienę. Žinokite:

Valstijoj Connecticut, paviete Hartford, balandžio 18, 1916 m. ant pasiskundimo minėto Juliaus Pociaus, maldaujančio del žemiau padėtų priežaščių persiskyrimo, kuris dabar perkratinėjamas Superior teisme Hartfordo paviete ir bus nuspręstas pirma Utarninką birželio (June) 1916 m.

Kadangi pasirodo, ir buvo atrasta pasirašančios valdybos, jogei dabartinė buveinė apskustos ypatos nėra žinoma apskundėjui.

Paliepta, kad pranešimas apie padavimą ir perkratinėjimą minėto pasiskundimo butų paduotas apskustai ypatai, patalpinant paliepimą "Amerikos Lietuvyje," laikraštyje išleistame Worcester, Mass. kartą ant savaitės, per dvi paeiliui sekančias savaites, pradedant ant arba pirm Gegužio 1, 1916 m.

Lucius P. Fuller.
Pagelb. Klerka minėto Teismo

AMERIKOS LIETUVIO
Agentas
J. MIERNIKAS
221 Ames St.
Montello, Mass.

J. Dirsa ir K. Konopka
160 ir 162 Water Street,
WORCESTER, MASS.
Puikiausia Užeiga
pakelingam ir kiekvienam lietuviui gerai užeiti. Alutis gardus, Šnapšelis smamus, Vynas Cigarai nesuskaitomam pasirinkime. Nepamirškite!

D. A. POSILIS
Agentas Amerikos Lietuvio
28 Connerton st.
New Britain, Conn.
Užrašinėja Amerikos Lietuvį New Britaine ir apielinkėse.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val:
nuo 8 iki 11 prieš piet.
nuo 1 iki 3 po piet.
nuo 7 iki 9 vakare.

Speciališka Nuženinta Kaina
Vyriško Laikrodėlio
Tik $9.75
Čia parduodame gražiausius ir dručiausius laikrodėlis. Pirk nuo mus visada busite užganėdinti. Taisome visokius laikradėlius, darba savo gvarantuojame. Laikrodžiai, brangus akmenis gaunami pas mus.
FRANK E. LEKBERG,
534 Main St., Worcester, Mass.

KNYGELĖ SUSIRINKIMŲ VEDIMUI.

Antru kartu perspaudėm knygutę kaip apsieiti susirinkimuose pagal parlamentariškas tiesas. Jeigu priguli į draugiją nusipirk šitą knygutę tai mažiau sukelsi barnių tik 5 c. ir pora centų prisiuntimas.

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS
HERB PIGULKOS
Kas kenčia nuo reumatižmo gali buti sveiki vartodami šitas gyduoles. Tik $1.00 už baksiuką gaunama pas
M. PALTANAVIČIĄ,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Naujas ELEMENTORIUS
Su daug PUIKIŲ Paveikslų.
Ir Vaikų Skaitymėliai.
KAINA TIK 25 CENTAI.
M. PALTANVIČIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Liet. Kat. Sąvaitinis Laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

PETRAS CIVINSKAS
GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus
TEL. PARK 3563-J
411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbtuvė ir Drapanų Krautuvė.

J. Vaitkevičia
Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

J. Davidonis
Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas.
Kviečiame brolius ir sesrįs, su drapanų reikalais kreiptis pas mus. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarantuojame.
Kviečiame visus pas mus lankytis, o užtikrinam, kad busite užganėdinti
J. VAITKEVICIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

Slutus ir Kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!
Užtikrinam, kad jus sučėdysite pinigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni,
GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.
Musų firmos randasi New Yorke ir Paryžiuje, todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.
JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGIAI, TAD ATEIKITE PAS MUS.
Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.
Tikras jusų brolis lietuvis
E. G. KLIMAS,
4 Sigel Srteet, -:- Worcester, Mass.

JEIGU SERGATE——
Moterįs užliangusiom ligom, kurias neturit vilties išgydyti pas daktarus, —kreipkitės pas manes o busit užtikrintos sveikata. Aš gydau taip pat ir vyrus
ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury St.
Worcester Mass.

AGENTŲ ATYDAI.
Nauja knyga rusams mokintis angliską kalbą parsiduoda po 25 c. Geras nuošimtis pardavėjams, kur rusų randasi, galima parduoti Reikalaukite pas mus.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY
Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

Vienintėlė Lietuviška Krautuvė,
kuri parduoda visokius valsus--fruts cukerkas, ledinę smetoną ice cream.
Visokius minkštus gėrymus, cigarus, cigaretus ir tabaką
Baliams, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite!
A. ABRAITIS,
85 Millbury St., Worcester, Mass.

VINCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.
441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-W

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBĖ LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatinui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Paukształis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

ŽUVŲ RINKA
Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.
Sullivans Vernon Sq. Fish Market

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kuopni Vaistai ir užtikrintos GYDUOLĖS.
Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.
Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi
BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.
Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

SVARBUS PRANEŠIMAS!
Lietuviai ir Lietuvaitės! Jųs žinote kad žmogus tik tada gražiai išrodo, kada jo drapanos gražiai pritaikytos,— ko Worcesterio Lietuviam tiktai ir truksta. Taigi nepamirškit, kad mes siuvame drabužius pagal naujausia stylių: vyram ir

merginom pritaikome labai gražiai ir pasiuvame drutai, mes valome, prosiname ir atnaujinam. Kaina musų žemiausia delto visus kviečiame lankytis pas savąjį—Lietuvį, o darbas visada bus geriausiai padaryta.
K. GAGAS,
382 Millbury Street
Worcester, Mass.

NETIKRI PINIGAI—
galima gauti pas mane netikrų pinigų. Jie taip gerai padaryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų. Tokie pinigai reikailngi teatrus lošiant arba kas nori pasididžiuoti turtingu esąs.
Kas nori tokių pinigų, prisiųskite 25 c. pačtos markėms o mes prisiųsime visokios rušies pinigų pasižiurėjimui.
Adresuokt
K. J. INTAS,
P. O. Box 73, Chicago, Ill.
(18)

"Amerikos Lietuvio" Agentas
BRONIS KONTRIM
351 E. 8th Str.
So. Boston, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.
24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385

$ BULETINO NO. 1 $
Geras pirkimas ant Lafayette gatvės; 6 tenementu namas, kieto medžio grindys,, gezas, atdaros Plumbing, randa 720 dol per metus, greitai parsiduoda už $7000.
2 Tenementų namas ant Kansas St., randos $480 per metą; galima pirkti už $4800.
3 -jų tenementų namas ant Dorrance st. randos $800 per metą. Galima pirkti už $8000.
Turiu dideli surašą gerų išsiderėjmių mano ofise, ateikite persitikrinti.
Louis Chase
516 Park Buildg.
Telefone 1490, Worcester.

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

S. L. A. Prieglaudos Namo Fondui Dovana
"AMERIKA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAI.
Reikaiaudami, kreipkitės šituo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"
"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.
"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.
"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.
"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.
Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.